PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 40 lir

Leto XIX. Št. 153 (5528)

TRST, sobota 29. junija 1963

IZMENJAVA NOT MED ZDA, ZSSR IN ANGLIJO

Trojna konferenca v Moskvi bo 15. julija
Izredni ukrepi angleške policije za Kennedyja

Mac Millan še nima določenega stališča glede večstranske atomske sile za razgovor s Kennedyjem - Schroeder si želi boljše odnose s SZ

WASHINGTON, 28. — Moskva, Washington in London so si izmenjali note glede datuma o začetku razgovorov, ki naj bi privedli do sporazuma o prekinitvi jedrskih poskusov, in se dogovorili, da se bodo ti razgovori začeli 15. julija. Predstavnik državnega departmaja je s tem v zvezi dejal, da se državni podtajnik za politične zadeve Averell Harriman utegne, na svoji poti v Moskvo, ustaviti v Londonu, da bi se pomenil z angleškim zastopnikom na tej konferenci lordom Hailshamom. Po drugi plati pa se je izvedelo, da se ameriška vlada ne strinja z mnenjem, ki ga je izrazil tisk, češ da je Washington baje prejel iz Moskve vesti, ki naj bi opravičevale nade glede rezultata teh razgovorov; nasprotno — se zatrjuje v krogih ameriške vlade — zdi se, da ZSSR namerava vztrajati togo na svojem stališču in da so stališča obeh strank glede tega vprašanja precej vsakseb. ZSSR baje še ni pokazala, da je pripravljena razpravljati o bistvenem vprašanju inšpekcij na kraju samem.

Ko je govoril danes v Wolverhamptonu, je Mac Millan izjavil med drugim, da je glede uspeha bližnje konference za dosego sporazuma o ukinitvi jedrskih poskusov, predvsem važno ugotoviti, ali obstaja volja, za dosego tega sporazuma. Pogajanja v Ženevi in drugod niso mogla imeti uspeha, ker «takim vprašanjem ne prideš na kraj, če jih daš v roke izvedencem». Mac Millan je bkrati tudi izjavil, da bo na bližnjih volitvah še vedno na oblasti: «Če bo vse šlo dobro, če bom ohranil zdravje in svoje sile, upam, da bom vodil konservativno stranko na bližnjih volitvah.»

Iz Londona poročajo, da je Kennedy, ki bo prispel jutri v Anglijo na razgovore z Mac Millanom, danes obiskal s helikopterjem irsko mesto Cork, ki je po velikosti drugo mesto Irske. V Corku so se rodili njegovi pradedje po materi.

Angleška policija je sprejela vrsto izrednih varnostnih ukrepov v zvezi s prihodom Kennedyja. Policijski agenti ameriške «Special Branch» in angleške Scotland Yard so natančno pregledali celotno področje okrog Birch Grova, rezidence Mac Millana v Sussexu, kjer bo Kennedy prebival med svojim obiskom v Anglji. Angleški in ameriški agenti so pregledali vse hiše, restavracije in gostilne v okolišu in zahtevali od prebivalcev, da obveste policijo, če bi prispela kakršna koli tuja oseba. Birch Grove bodo

Kennedy in Mac Millan na enem izmed prejšnjih sestankov

izolirali, celotno področje pa bo pod nadzorstvom policije z avtomobili in helikopterji.

Kennedy se praktično ne bo premaknil iz Birch Grova. Telefonsko bo neposredno povezan z Washingtonom. Povsod, kjer bo oival tudi za krajši čas, bo Kennedy mogel govoriti po telefonu z Washingtonom. Neki majhen hotel, nekaj sto metrov od rezidence v Birch Grovu so povsem zasedli funkcionarji ameriškega veleposlaništva in namestili številne telefone in teleprinterje. Kennedyja spremlja v Anglijo 110 funkcionarjev Bele hiše in sto ameriških novinarjev in posebnih dopisnikov, ki so povsem zasedli vse hotele in gostilne področja.

Ameriški zunanji minister Rusk je imel danes daljši razgovor z angleškim zunanjim ministrom lordom Homom. Razgovorom so prisostvovali tudi: ameriški obrambni minister Thorneycroft, posebni svetovalec predsednika Kennedyja Mc George Bundy (ki se je včeraj razgovarjal s francoskim zunanjim ministrom de Murvillom). Predmet razgovorov je zadeval vprašanje večstranske jedrske oborožitve z mešanimi posadkami. Šlo je namreč za pripravljalni razgovor v zvezi z diskusijami med Kennedyjem in Mac Millanom. Današnjim razgovorom je prisostvoval tudi minister za zvezo s Commonwealthom in minister za kolonije Duncan Sandys. Domnevajo zaradi tega, da so razpravljali tudi o vprašanju pomoči Indiji, ki je precejšnjega pomena tako za ameriško kot angleško vlado.

Kot je znano, je angleška vlada sicer politično naklonjena večstranski jedrski sili NATO, toda smatra, da bi bila njena vojaška vrednost zelo omejena. Iz krogov, ki so blizu angleške vlade, se je izvedelo, da angleška vlada nima, za sedaj, nekega določenega stališča glede tega vprašanja. Vsekakor bo prihodnji teden v spodnjem domu razprava o zunanji politiki; toda izključujejo, da bi tudi ob tej priliki angleška vlada zavezla neko določeno stališče. Tudi zaradi tega je angleška vlada v bistvu naklonjena ameriški zamisli, da se ta načrt, vsaj začasno, odloži z dnevnega reda.

Zunanji minister bonske vlade Schroeder je danes izjavil, da «ostane nespremenjen» sklep o vključitvi Velike Britanije v skupno tržišče. Zunanji minister, ki je govoril na združenju industrijcev železa in jekla v Duesseldorfu, je še dodal: «Naše mnenje je, da mora skupno tržišče voditi politiko, ki naj smatra Veliko Britanijo za dobrodošlo jutrišnjo članico».

Minister je še poderta1, da je politična enotnost v Evropi potrebna, da bi ostvarili realno in uravnovešeno združitev z ZDA, in da bi ta zveza bila trajna. Ko je govoril o odnosih med Zahodno Nemčijo in ZSSR je Schroeder izjavil: «Nemčija misli resno, ko si želi boljše odnose s Sovjetsko zvezo. Ne moremo pa spregledati dejstva, da je glavno vprašanje naših odnosov z ZSSR vprašanje Berlina in nemško vprašanje. To vprašanje določa odnose med nami in Moskvo». Končno je Schroeder izjavil, da bo Zahodna Nemčija verjetno sklenila novo trgovinsko pogodbo z ZSSR, ko bo sedanja zapadla 31. decembra letos.

Londonska policija ne prikriva neke določene zaskrbljenosti, ker «Odbor 100», namerava jutri «vdreti» v vojaški center za kemično-bakteriološka raziskovanja v Portonu, blizu Salisburyja. Policija se je zato obrnila na vojsko za pomoč, ki je poslala več kot dva tisoč vojakov, da bi povsem obkolili središče in vsa bližnja sperimentalna področja. Hkrati so postavili tudi bodečo žico okrog zgradb in eksperimentalnih polj. To pa predvsem zato, ker bi «vdor» v to središče utegnil imeti hude posledice za «goste»; izpostavljeni bi namreč bili, da se okužijo.

DANES

Zdi se precej logično, da spričo bližnjih trojnih moskovskih razgovorov za prekinitev jedrskih poskusov, Hruščov včeraj v vzhodnem Berlinu ni direktno odgovarjal na številne Kennedyjeve govore v Nemčiji in zahodnem Berlinu. Največ kar je dejal, je bilo — ko je govoril o «mnogih tujih gostih tako na Vzhodu kakor na Zahodu» — sledeče: «Tisti, ki so se prikazali na Zahodu, so hlastno zatrjevali, da hočejo normalizirati odnose; toda dejstva odkrivajo čisto druge namere.» Dejal pa je, da se strinja z Ulbrichtovo oceno Kennedyjevega potovanja. Ta ocena pa je: 1. Kennedyjev obisk ima značaj dejanja, naperjenega proti nemškemu ljudstvu in proti njegovim interesom za ohranitev miru; 2. Kennedy je skušal naščuvati del nemškega ljudstva proti drugemu delu in 3. v zahodnem Berlinu se je obnašal kot da stoji v nekem mestu v prednji bojni črti.

No, glavna vest dneva je z izmenjavo not določen datum moskovske trojne konference za prekinitev jedrskih poskusov, ki se bo začela 15. julija t. l. Ugibanja o njenem izidu ne povedo mnogo, če izvzamemo Mac Millana, ki je dejal, da odsotnost izvedencev na takih konferencah samo koristi.

Mac Millan se bo danes sestal s Kennedyjem, zaradi katerega pripravljajo angleške policijske sile izredne varnostne ukrepe. Trdi se, da Mac Millan pravzaprav še ne ve točno, kakšno stališče bo v teh razgovorih zavzel glede večstranske jedrske sile NATO. Po eni strani je angleška vlada politično naklonjena tej sili, po drugi pa smatra, da bi bila njena vojaška vrednost zelo omejena, tako da se končno lahko reče, da je London v bistvu naklonjen, da se načrt o tej zadevi, vsaj začasno, spravi z dnevnega reda. Kot smo že poročali, sta se v tem smislu že sporazumela Adenauer in Kennedy, za katerega na splošno trdijo v zadnjih dneh, da je v Evropi uporabljal eno govorico za Zahod, drugo pa za Sovjetsko zvezo ter da je bil kot Janus z dvema obrazoma.

V sosedni Jugoslaviji so včeraj izvolili makedonskega voditelja Lazarja Koliševskega za predsednika glavnega odbora Socialistične zveze, ki je na svojem plenumu nato sklenila kandidirati za predsednika republike Josipa Broza-Tita, za podpredsednika republike Aleksandra Rankovića, za predsednika zvezne skupščine Edvarda Kardelja, za predsednika zveznega izvršnega sveta pa Petra Stambolića, dosedanjega predsednika zvezne skupščine. Na sestanku zvezne skupščine, ki bo danes in jutri, bodo te kandidature brez dvoma upoštevali.

PRIHOD PREDSEDNIKA SOVJETSKE VLADE V VZHODNI BERLIN

Hruščov: Naša sveta dolžnost je krepitev prijateljstva med socialističnimi narodi

Sto tisoč Berlinčanov je navdušeno sprejelo sovjetske goste - Pozdravni govori na letališču in govor Hruščova na vzhodnoberlinskem županstvu - Pričakujejo tudi obisk voditeljev iz drugih socialističnih držav

BERLIN, 28. — Danes je prispel na letališče v vzhodnem Berlinu predsednik sovjetske vlade Nikita Hruščov, ki ga je spremljala soproga Nina. Na letališču ga je prisrčno sprejel predsednik vzhodnonemške republike Walter Ulbricht. Po poročilu agencije Tass je šel Hruščov na obisk v Berlin, da se udeleži proslav Ulbrichtove 70-letnice.

Na letališču so bile običajne formalnosti. Po izvedbi obeh državnih himn sta Hruščov in Ulbricht pregledala častno četo ljudske vojske, nakar je predsednik sovjetske vlade pozdravil razne voditelje Enotne socialistične stranke Nemčije, člane sovjetskega veleposlaništva in predstavnike diplomatskega zbora, vštevši kitajskega veleposlanika.

Nato se je Hruščov s spremstvom približal zvočniku radia. Prvi je spregovoril Ulbricht, ki je dejal, da je Hruščov najboljši prijatelj Nemčije, na katerega se je lahko popolnoma zanesti. Zatem je Ulbricht nadaljeval: «Že šest mesecev se navdušujemo nad Vašo politiko mirnega sožitja ter se skupaj s sovjetskim ljudstvom veselimo sijajnih uspehov, doseženih v poslednjem času. V Vas pozdravljamo sijajnega državnika, ki je ponovno rešil mir na svetu. Ves svet pričakuje sedaj Vaših izjav, s katerimi boste ocenili mednarodni položaj. Vi veste za naše napore, ki smo jih storili, da bi izboljšali odnose med Demokratično republiko Nemčijo in med Zahodno Nemčijo. Vi tudi poznate neločljive vezi, ki nas družijo s Sovjetsko zvezo.»

Predsednik Ulbricht je nato poudaril, da je treba spremeniti vzhodni Berlin v svobodno mesto v interesu okrepitve svetovnega miru. Nato je dejal: «Predsednik parlamenta Zahodne Nemčije Gerstenmaier je izjavil v Frankfurtu med Kennedyjevim obiskom, da se Zahodna Nemčija odreka vsaki nemški nacionalni politiki. To daje obisku ameriškega predsednika v Zahodni Nemčiji in v zahodnem Berlinu značaj dejanja, naperjenega proti nemškemu ljudstvu in proti njegovim interesom za ohranitev miru. Kennedy je skušal naščuvati del nemškega ljudstva proti drugemu delu. V zahodnem Berlinu se je Kennedy obnašal kot političen mož, ki stoji v nekem mestu v prednji vojni črti. Kennedy je tudi deloval v interesu ameriških monopolistov in njihovih zaveznikov v Zahodni Nemčiji.

Nikita Hruščov

Za Ulbrichtom je spregovoril Nikita Hruščov in rekel: «Prav prisrčno se Vam zahvaljujem za topli sprejem. Vi veste, kako se strinjam z Vašo oceno položaja. Mi Vas poznamo za enega izmed bojevnikov za zmago marksizma-leninizma ter Vam želimo obilo zdravja in mnogo uspehov. Vsem Berlinčanom prinašam bratske pozdrave Komunistične partije ZSSR. V borbi za mir in socializem v tej sveti bitki, je sovjetsko ljudstvo z vami. Skupni smoter je graditev komunizma in trajnega miru na tej zemlji. Mi nameravamo še bolj utrditi vezi med marksističnimi in leninističnimi strankami vsega sveta.»

Hruščov je tudi dejal, da se popolnoma strinja z Ulbrichtovo oceno položaja, zlasti kar se tiče potovanja predsednika Združenih držav v Evropo.

Ko so se končale ceremonije na letališču, sta se Hruščov in Ulbricht usedla v avto, ki ju je odpeljal v rotovž v vzhodnem Berlinu. Medtem ko so se avtomobili peljali po 32 km dolgi poti, so zvočniki širili vojaške koračnice. Povsod so bili nameščeni trakovi z napisi, zastave in transparenti, ki so izražali Hruščovu dobrodošlico ter poudarjali potrebo po miru. Okrog sto tisoč ljudi je navdušeno sprejelo gosta. V mestu je bila množica še bolj gosta. Pred županstvom v vzhodnem Berlinu so se zbrali občinski uradniki, ki so še posebno prisrčno sprejeli goste. Med množico je bilo mnogo otrok, ki so mahali s papirnatimi zastavami. Hruščova je sprejel na županstvu župan Ebert. Nato je Hruščov stopil na balkon ter je prebral govor. V njem je med drugim dejal:

«Zadnje čase je bilo v Berlinu mnogo tujih gostov, tako na vzhodu kakor na zahodu. Toda vedeti je treba, kaj nosijo v svoji prtljagi. Tisti, ki so se prikazali na zahodu, so hlastno zatrjevali, da hočejo normalizirati odnose. Toda dejstva odkrivajo čisto druge namere. Kar se nas tiče, smo prišli proslavljat 70-letnico rojstva našega dragega tovariša Ulbrichta, ki bo gotovo vodil svoje ljudstvo k novim uspehom na poti k socializmu.»

Hruščov, ki se ni sicer nikoli spustil v neposredno polemiko s Kennedyjem ali z zahodnonemško vlado, se je ponovno zahvalil množici za prijateljski sprejem. Nato je omenil velik napredek v ZSSR, ki se je pokazal tudi v nedavnih uspehih v astronavtiki, zlasti pa s poletom Valentine Tereškove. Ta polet je nov dokaz enakopravnosti ženske z moškim v socialističnih državah. Svoj govor je zaključil z besedami: «Tudi vi Berlinčani ste pionirji v gradnji socializma. Mi Rusi smo začeli graditi socializem na vzhodu, vi pa ga gradite na zahodu. Mi ustvarjalci ruskega čudeža z veseljem pozdravljamo ustvarjalce nemškega čudeža. Krepitev prijateljstva in razvijanje prijateljstva med socialističnimi narodi je naša sveta dolžnost. Živel mir na vsem svetu!»

Po svojem govoru je Hruščov v spremstvu Ulbrichta odšel v grad Niederschoenhausen, kjer bo bival za časa svojega obiska, ki je sedmi te vrste v Vzhodni Nemčiji.

Davi je vzhodnonemški radio sporočil, da se bo udeležil proslav v čast Ulbrichtu tudi predsednik madžarske vlade Janoš Kadar. Pričakujejo tudi prihod tajnika Poljske delavske stranke Gomulke in predsednika češkoslovaške republike Antonina Novotnyja. Širijo se tudi vesti, da bo prispel v vzhodni Berlin predsednik romunske vlade Georgiju Dej ter ne izključujejo niti možnosti prihoda kakšne bolgarske osebnosti. Iz vsega tega sklepajo, da bodo nudile proslave priliko za vrhunski sestanek med voditelji vzhodnih socialističnih držav. Pričakujejo tudi, da bo Hruščov ostal v Vzhodni Nemčiji teden dni ter da bo morda danes na športnem igrišču «Walter Ulbricht» imel važen govor.

Kongres PSI bo od 25. do 29. oktobra v Rimu
Leone in Piccioni pred razgovori s Kennedyjem

115 obtožencev zaradi afere z bananami je postavljenih pred sodišče - Razprava bo šele čez nekaj mesecev

RIM, 28. — Vsa vodstva političnih strank so v pričakovanju programske izjave, ki jo bo predsednik vlade Leone prebral v ponedeljek pred parlamentom. Danes so se nekatera vodstva sestala in o bodočem stališču do bodoče vlade že razpravljala. Sestalo se je tudi vodstvo PSI, ki je danes dopoldne sklenilo sklicati CK PSI v torek popoldne 2. julija. Istega dne se bodo sestali tudi pripadniki socialističnih struj, tako parlamentarci, kakor tudi člani centralnega komiteja, ki bodo določili stališče, ki ga bo PSI zavzela v poslanski zbornici in v senatu po programskih izjavah vlade. Poleg tega bo vodstvo v torek predložilo centralnemu komiteju, naj skliče kongres PSI v Rimu od 25. do 29. oktobra.

Prav tako zaradi zavzemanja stališča do nove vlade sta se sestala danes republikanski voditelj Reale in Saragatov namestnik Tanassi. Reale je po sestanku izjavil novinarjem, da se bo tudi vodstvo PRI sestalo v torek in določilo stališče, ki naj ga zavzamejo republikanci pri glasovanju o zaupnici novi vladi.

Poslanec Dario Valori, eden izmed voditeljev leve struje v PSI, je v intervjuju za tedensko glasilo KPI «Rinascita» dal dolgo izjavo o sedanjem stanju v PSI in o položaju, ki je nastal po Morovem neuspehu za sestavo vlade. Valori je ponovno poudaril avtonomno funkcijo PSI v delavskem gibanju ter dodal, da je potrebno pojasniti nekatere zadeve med socialisti in komunisti, da bi prišlo do nove politike za vse delavsko gibanje. «Prepričani smo, je dejal, da mora diskusija služiti ne za to, da bi se obstoječi razdor poglobil, temveč da bi se premostil. Potrebno pa je spremeniti politiko PSI v teh zadnjih letih. Po naši analizi sedanje italijanske in mednarodne stvarnosti, sklepamo, da obstajajo pogoji za borbo v okviru perspektive ustvarjajanja nove socialistične družbe in zavračamo funkcijo, ki bi jo hoteli določiti naši stranki drugi, da bi namreč PSI služila le kot za popravljanje sistema.»

Medtem pa se predsednik vlade Leone in zunanji minister Piccioni pripravljata na sestanek s Kennedyjem, ki bo prispel v ponedeljek zjutraj v Rim. V ta namen se je včeraj Leone sestal s Fanfanijem in — kot trdijo — zahteval od njega, da se podrobnosti glede sedanjega stanja odnosov med Italijo in ZDA, kakor tudi o morebitnih srečanjih Kennedyja z voditelji KD, PRI, PLI, PSDI in PSI, o čemer se v teh dneh precej govori. Leone in Fanfani sta se v razgovorih baje dotaknila tudi francosko-italijanskih odnosov, ker bo istočasno s Kennedyjem prispel v Rim tudi francoski ministrski predsednik Pompidou.

Nekateri poslanci so danes vložili v parlamentu nekaj prav zanimivih zakonskih predlogov. Liberalni poslanci predlagajo, naj bi država izplačala vsem bojevnikom iz prve svetovne vojne po 60.000 lir na dan 4. novembra, kar bi znašalo vsega skupaj nič manj kot 50 milijard lir. Misovski poslanci pa predlagajo, naj bi vsi taki borci in poleg njih tudi tisti iz vojne v Libiji leta 1911, ki so starejši od 60 let, prejemali minimalno pokojnino. Demokristjanski poslanec in predsednik neposrednih obdelovalcev Bonomi pa je predlagal zakonski predlog, na podlagi katerega bi se pri ministrstvu za kmetijstvo ustanovil poseben rotacijski sklad, ki bi dajal predujme **Konzorciju za agrari kredit za melioracije**; iz tega sklada bi se kmetom nudila posojila za «formacijo in utrditev kmečke lastnine.» Letni predujem takega tonda bi znašal sto milijonov.

Republiški prokurator v Rimu je uradno sporočil, da se je zaključila danes predstava o sleparski dražbi monopola banan AMB. Tako so sedaj pred sodišče postavili, poleg predsednika monopola odv. Bartolija Avvedutija in njegovega tajnika Alessandra Lenzija, še 113 drugih koncesionarjev. Predsednik sodišča bo moral sedaj določiti datum razprave, ki pa ne bo v juliju, ker so že vsi naroki zasedeni, a predvideva se, da bo sodna obravnava trajala najmanj petdeset delovnih dni. Proces se bo torej lahko začel šele čez nekaj mesecev.

Ivo Vejvoda v Anconi

RIM, 28. — Jugoslovanski veleposlanik v Rimu Ivo Vejvoda je obiskal mednarodni ribiški sejem v Anconi, na katerem letos prvič sodeluje tudi Jugoslavija. V velikem jugoslovanskem paviljonu so veleposlanika Vejvoda sprejeli predsednik sejma dr. Sparapani in zastopniki lokalnih oblasti. Predsednik sejma je priredil jugoslovanskemu veleposlaniku kosilo, na katerem so bili tudi zastopniki pokrajinskega in občinskega sveta Ancone in druge ugledne osebnosti.

Azijsko skupno tržišče

NEW YORK, 28. — Ustanovitev azijskega skupnega tržišča je bližja kot bi si mogli misliti — vsaj po izjavah ministra za industrijo in trgovino filipinske vlade. Minister je danes govoril na filipinsko-ameriški trgovinski zbornici in dejal med drugim, da so — zaradi tradicionalnega pomanjkanja politične enotnosti med azijskimi državami — finančni krogi skeptični glede možnosti gospodarske integracije, da pa se položaj naglo spreminja. Sestanek gospodarske komisije ZN za Azijo in Daljni vzhod, ki bo v decembru v Manili utegne biti važen korak na poti te integracije. Minister je dodal, da bi se ameriške industrije morale že sedaj pripraviti, da bi izkoristile prilike, ki jih bo nudila integracija in ekspanzija azijskih tržišč.

Tiskovna konferenca U Tanta

NEW YORK, 28. — Na današnji tiskovni konferenci je U Tant izjavil, da ga bo Pavel VI. sprejel 11. julija; dodal je, da ne more predvideti, o kakšnih vprašanjih se namerava papež pogovarjati z njim. U Tant je hkrati dejal, da ni preveč optimist glede sporazuma o prepovedi jedrskih poskusov. Dodal je, da se mu zdi zelo težko preprečiti pekinški vladi izvršitev atomske eksplozije.

Šest «izdajalcev» rehabilitiranih v ČSSR

PRAGA, 28. — «Rude Pravo», glasilo KP ČSSR sporoča, da je bil «dovoljen ponovni vpis v Komunistično partijo» bivšemu predsedniku vlade Vladimiru Klementisu, ki je bil usmrčen leta 1962 kot «zločinec in izdajalec» skupaj z generalnim tajnikom KP ČSSR Rudolfom Slanskim. Rehabilitirani so tudi: Gustav Husak, Ladislav Novomesky, Ladislav Holdoš, Ivan Horvath in Daniel Okali. Bili so obsojeni leta 1954 na razne zaporne kazni, tudi na dosmrtno ječo.

«Rude Pravo» piše, da je vest o tej rehabilitaciji sporočil tajnik KP Slovaške Aleksander Dubček, 25. junija v Bratislavi. Dubček je izjavil, da so bili omenjeni komunisti protizakonito obsojeni kot «zločinci in izdajalci», čeprav so še vedno krivi zaradi «buržoaznega nacionalizma». Dodal je, da bosta Ladislav Novomesky in Gustav Husak še vedno izključena iz CK KP ČSSR. Dubček ni omenil rehabilitacije Rudolfa Slanskega, ki je bil obsojen na smrt.

Nove demonstracije črncev v mnogih mestih ZDA

AFL-CIO poziva na sestavljanje mešanih odborov

WASHINGTON, 28. — V raznih ameriških mestih se nadaljujejo manifestacije, s katerimi črnsko prebivalstvo protestira proti plemenski segregaciji.

V Gadsdenu, v Alabami, je policija včeraj razgnala «miroljuben protestni pohod» in priprla 52 oseb. V Cambridgeu, v Marylandu, so integracionistični voditelji javili, da bo črnsko prebivalstvo uprizorilo neprekinjene demonstracije, dokler ne bodo umaknili iz mesta nacionalne garde.

V Savannahu, v Georgiji, črnsko prebivalstvo grozi, da bo ponovno začelo z množičnimi protestnimi manifestacijami, da bi dosegli osvoboditev šestih integracionistov, ki so sedaj v zaporu. Za danes zvečer so napovedali množično zborovanje.

V Chicagu je vsedržavno združenje za napredek črnskega prebivalstva organiziralo za 4. julij, praznik neodvisnosti ZDA, pohod 50 tisoč brezposelnih črnskih delavcev.

V St. Petersburgu, v Floridi, sta občinski svet in trgovinska zbornica odobrili resoluciji, ki pozivajo vse javne lokale v mestu, naj ukinejo plemensko segregacijo. V Aikenu, v Južni Karolini, je msgr. Smith napovedal, da bodo s prihodnjo jesenjo katoliške bolnišnice v Kolumbiji sprejemale tudi črnske paciente. V zvezni državi New York in v Dillonu v Južni Karolini že več let zdravijo črnce v katoliških bolnišnicah.

Predsednik sindikatov AFL-CIO George Meany je pozval sinoči vse mestne in državne organizacije federacije dela, naj sodelujejo pri imenovanju mešanih odborov za rešitev plemenskih vprašanj in pri dejavnosti že obstoječih skupin. Meany je poslal s tem v zvezi okrožnico več kot 800 osrednjim uradom AFL-CIO, v kateri pravi, da je to v skladu s predlogom, ki ga je dal pred osmimi dnevi predsednik Kennedy na sestanku s sindikalnimi voditelji.

Atentat v Saigonu

SAIGON, 28. — Na generalštabu M.A.G. (posvetovalni organ za ameriško vojaško pomoč) v Saigonu, so danes popoldne eksplodirale tri bombe s plastičnim razstrelivom. Pri tem je bilo ubitih vsaj šest oseb, med temi nekaj otrok, 20 pa je bilo ranjenih. Po drugih virih pa naj bi bilo devet oseb mrtvih. Policija je izjavila, da za sedaj še ne ve za krivce.

Po zadnjih vesteh je bilo pri atentatu enajst mrtvih, ki so vsi Vietnamci, ranjenih pa je 40, med temi trije ameriški vojaki.

ZA JUTRIŠNJE KRONANJE PAPEŽA

V višji šoli za cerkveno umetnost v Milanu so izdelali za jutrišnje kronanje papeža Pavla VI. dragoceno tiaro, ki jo vidimo na sliki

L. KOLIŠEVSKI PREDSEDNIK SZDLJ

Glavni odbor SZDLJ je sklenil kandidirati za predsednika republike Josipa Broza - Tita, za podpredsednika Aleksandra Rankovića, za predsednika zvezne skupščine pa Edvarda Kardelja
Predsednik Tito bo predložil skupščini za predsednika zveznega izvršnega sveta Petra Stambolića

BEOGRAD, 28. — Danes je bilo prvo zasedanje novoizvoljene zvezne skupščine. Med 670 poslanci je 440 novih. 480 poslancev svetov delovnih skupnosti so izvolile neposredno občinske skupščine, 120 poslancev zveznega sveta pa je bilo izvoljenih na neposrednih volitvah, medtem ko so 70 poslancev delegirale republike in pokrajinske skupščine. Predvideva se, da bodo jutri domovi naločenih sejah opravili najprej verifikacijo mandatov, izvolili predsednike in odbore. Po ločenih sejah bo skupna seja vseh svetov, na kateri bodo izvolili predsednika zvezne skupščine, odbore in komisije.

Drugega dne, v nedeljo, bo zvezna skupščina na skupni seji izvolila predsednika in podpredsednika republike, člane zveznega izvršnega sveta, imenovala zvezne tajnike in druge zvezne državne funkcionarje, med njimi predsednika in člane zveznega ustavnega sodišča, namestnika vrhovnega komandanta in javnega tožilca.

Plenum Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije je na današnji seji sklenil predložiti skupščini, da za predsednika republike ponovno izvoli Josipa Broza Tita. Poleg tega bo Socialistična zveza kandidirala za podpredsednika republike Aleksandra Rankovića, a za predsednika zvezne skupščine Edvarda Kardelja. Po vesteh iz dobro informiranih krogov bo maršal Tito, kot predsednik republike, predložil skupščini verjetno kot kandidata za predsednika zveznega izvršnega sveta zvezne vlade Petra Stambolića, dosedanjega predsednika zvezne skupščine. Le-ta bo s svoje strani predložil skupščini v izvolitev ostale člane zvezne vlade.

Zvezni odbor Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije je na današnji seji namesto dosedanjega predsednika maršala Tita, ki je zaprosil, da se osvobodi te dolžnosti, izvolil za novega predsednika zveze Lazarja Koliševskega, bivšega predsednika narodnega sobranja Makedonije, a za generalnega tajnika zveze Milentija Popoviča.

Na plenumu Socialistične zveze je dosedanji generalni tajnik zveze Aleksander Ranković govoril o spremembah v organih oblasti in vodstva Socialistične zveze in ugotovil, da so te spremembe sestavni del politike razporeditve kadrov na podlagi načela omejitve ponovnih izvolitev in rotacije. Ranković je ugotovil, da so zadnje volitve pokazale, da so delovni ljudje Jugoslavije pokazali polno razumevanje in podprli politične kriterije, za katere se zavzema Socialistična zveza pri volitvah poslancev in odbornikov. V ilustracijo te ugotovitve je Ranković navedel, da je med 43.144 odborniki in nad 3.000 poslanci republiških in zvezne skupščine skoro 78 odst. novih odbornikov, 84 odst. novih republiških poslancev in 74 odst. novih zveznih poslancev, poleg tega je bilo pri zadnjih volitvah občinske skupščine izvoljeno trikrat več žena kot na prejšnjih volitvah.

S pozdravom predsednika Tita in njegove soproge je danes zjutraj odpotoval po petdnevnem bivanju v Jugoslaviji iz Ljubljane z vlakom na Dunaj predsednik Liberije William Tubman s soprogo in ostalimi člani spremstva.

«Razgovori med predsednikom Tubmanom in predsednikom Titom, ki so potekali v duhu razumevanja in prisrčnosti», je izjavil na današnji tiskovni konferenci zastopnik državnega tajništva za zunanje zadeve D. Kunc, «so dali priložnost za koristno izmenjavo mišljenj o mednarodnih in dvostranskih vprašanjih».

Drago Kunc je nadalje obvestil novinarje, da bo 30. junija prispela na uradni obisk v Jugoslavijo delegacija vlade republike Tanganjike pod vodstvom zunanjega ministra in ministra narodne obrambe Oskarja Kambone. Smoter obiska je izmenjava mišljenj o aktualnih mednarodnih vprašanjih in proučitev možnosti za nadaljnjo krepitev in razširitev dvostranskega sodelovanja.

O novem napadu na Jugoslavijo v skupnem kitajsko-severnokorejskem sporočilu, je Kunc ugotovil, da je bil ta napad storjen v uradnem dokumentu; zato je bila jugoslovanska vlada prisiljena protestirati pri kitajski vladi. Kar pa se tiče Severne Koreje, je dodal Kunc, je očitno, da je, podobno kot Albanija, prevzela vlogo sekundanta v kitajskih protijugoslovanskih napadih.

Po tem odgovoru je dopisnik kitajske tiskovne agencije «Nova Kitajska» vprašal Kunca, zakaj so jugoslovanski voditelji «povečali zadnje čase gonjo proti Kitajski in drugim socialističnim državam».

«Na katere druge socialistične države mislite?» je zahteval pojasnilo Kunc.

«Na Albanijo in druge», je odgovoril dopisnik.

«Katere druge?» je vprašal D. Kunc.

Ker dopisnik Kitajske ni mogel, oziroma ni hotel odgovora točno formulirati, je Kunc odgovoril, da «jugoslovanski voditelji samo odgovarjajo na napade Kitajske in Albanije». «Lahko samo rečem», je dodal Kunc, «da smo mogoče molčali dalj kot je bilo potrebno in da svoje mišljenje prikazujemo zato, ker smo del mednarodnega delavskega gibanja in ker sodimo, da je naša pravica in dolžnost, da prikažemo naše stališče o nesoglasjih v tem gibanju».

Na vprašanje, kaj lahko reče o vesti albanske agencije, da se je 21. t.m. v Kuksu pričel proces proti «skupini agentov jugoslovanske in ameriške obveščevalne službe», je Kunc odgovoril: «To ni prvo sojenje v Albaniji, na katerem se neutemeljeno napada Jugoslavijo. Tudi tokrat gre za navadne izmišljotine montirane z namenom, da se ozračje še bolj zastrupi».

V zvezi z jugoslovansko-zahodnonemškimi trgovinskimi razgovori, ki se bodo nadaljevali v Muenchenu, je Kunc izjavil, da bodo obojestranski napori prispevali k podpisu zveznega sporazuma.

Infiltracija vojaških sil z ozemlja Saudove Arabije in vmešavanje v notranje zadeve neodvisnega Jemena, je po besedah Kunca, v nasprotju z osnovnimi načeli listine Združenih narodov, z nedavno doseženim sporazumom zainteresiranih držav in z resolucijo Varnostnega sveta od 11. junija.

B. B.

Socialistični sektor v Alžiriji podpirajo vse revolucionarne sile

Po več kot sedemletnem zagrizenem in junaškem boju, v katerem je po nekaterih najnovejših ocenah izgubilo življenje približno poldrug milijon ljudi, je sodobna Alžirija pritegnila pozornost sveta s pogumnim iskanjem svoje, alžirske poti v socializem. Revolucionarne sile Alžirije se naslanjajo na stvarno proučevanje socialnih, političnih in ekonomskih sil in odnosov, ki so nastali v novo ustanovljeni samostojni državi, pri čemer odkrivajo in sprejemajo lastne oblike pri graditvi nove družbe. Jasno je, da s takim svojim stališčem prihajajo v položaj, da sta jim tuja vsak shematizem in dogmatizem, to pa zadeva na nerazumevanje pri ljudeh, ki obravnavajo revolucijo knjižno, šablonsko ali pa z nerealnih, skoraj pustolovskih gledišč. Po drugi strani je lahko narodnoosvobodilna vojna s svojo široko osnovo boja za neodvisnost združila pod svojo zastavo skoraj vse plasti alžirske družbe. Toda, ko je bilo potrebno določiti poti za prihodnji razvoj osvobojene Alžirije, je prišlo do nujnih socialnih in političnih diferenciacij, ki sicer spremljajo vsako resnično revolucijo.

V «Programu za uresničitev demokratske ljudske revolucije», ki ga je Fronta narodne osvoboditve sprejela lani v Tripoliju, je jasno poudarjeno, da bodo prihodnjo Alžirijo gradili kot socialistično deželo. Toda že pri sprejemanju tega programa je prišlo, kot je znano, do različnih gledišč o bistvu in oblikah socialističnega razvoja, kar je bil eden izmed poglavitnih vzrokov za lansko globoko politično krizo, katere posledice čutijo še zdaj. Za časa krize je nastala nova administracija, v katero so prišli — spričo specifičnih okoliščin — ljudje z najrazličnejšimi nazori. Le-ti so vnesli v novo administracijo tudi veliko starega. Po drugi strani so si kolonialisti na vse načine prizadevali, da bi otežkočili prve revloucionarne ukrepe mlade republike. Zapustili so številna posestva in podjetja. Proizvodnja le-teh se je skrajno zmanjšala ali pa je popolnoma prenehala. Posamezniki so celo uničevali naprave. Skupno s koloni je odšlo veliko strokovnjakov. (Okoli štiri petine prebivalstva je nepismenega.) Finančni kapital je «pobegnil». Toda vse to ni najhujše breme, ki ga je podedovala osvobojena Alžirija. Tu naj predvsem omenimo popolno odvisnost alžirskega gospodarstva od bivše metropole. Alžirija izvaža vino, žito, južno sadje in zelenjavo (okoli 90 odst. celotnega izvoza), uvaža pa skoraj vse industrijsko blago ne le za opremo, marveč tudi za široko potrošnjo. Število brezposelnih so po osvoboditvi cenili celo na dva milijona. Begunci, invalidi, požgane vasi — vse je od nove vlade pričakovalo pomoči in rešitve. Razen tega si je Francija z evianskimi sporazumi zagotovila precejšnje vojaške in ekonomske pravice. Jasno je, da vse te in druge objektivne okoliščine tako ali drugače vplivajo na konkretne sklepe in ukrepe sedanje vlade.

Ena izmed specifičnosti alžirskih povojnih razmer je vsekakor to, da obstajajo tako imenovane zapuščene posesti. Precejšen del lastnikov kmetijskih posestev, podjetij, delavnic, kino dvoran, hotelov, zgradb itd. ni smel čakati osvobodilne vojske in se je vrnil v Francijo. Niti udeleženci evianskih pogovorov niso računali s tako množično evakuacijo kolonov. Začasna oblast je pozvala kolone, naj se vrnejo, toda povratniki so bili zelo redki. Odhod lastnikov je navadno pomenil prenehanje proizvodnje, brezposelnost za nove tisoče delavcev, znižanje narodnega dohodka na raven, ki bi lahko resno zavrla vse ekonomske ukrepe za ozdravitev gospodarstva.

Vprašanje: Kaj storiti z zapuščenimi posestvi? — je čakalo na odgovor leto dni. Medtem so premožnejši Alžirci, med katerimi so bili tudi udeleženci iz bojev, kupovali tako rekoč zastonj posestva, hotele, kino dvorane, stanovanja. Tudi delavci niso čakali prekrižanih rok. Zavedali so se, da pomeni prenehanje proizvodnje prenehanje možnosti, da si z delom zagotove obstanek, in so v mnogih krajih začeli sami organizirati delo. Da bi se organizirali, so ustanavljali prve organe upravljanja, ki so jih volili izmed sebe. V oktobru lani je vlada izdala prve predpise o organih upravljanja. Po teh predpisih je organe upravljanja iz vrst delavcev imenovala administracija. Toda le-ti zaradi sestave, načina izvolitve (imenovanja), pa tudi zaradi tega, ker se niso dolgo zavedali svojih dolžnosti, niso bili vedno uspešni. Delavci v njih niso videli vedno svojih zastopnikov (bili so primeri, da so člani imenovanega delavskega sveta podvojili svoje plače samo zato, ker so postali člani organov upravljanja). Razen tega delavci niso bili prepričani, ali bodo posestvo — oziroma podjetje — trajno upravljali ali ne. Marčevski dekreti so jasno začrtali položaj tako imenovanih opuščenih posesti in začetek revolucionarne preobrazbe Alžirije na načelih samoupravljanja. S predsedniškimi dekreti z dne 18., 22. in 28. marca so vse opuščene posesti v Alžiriji prepustili v trajno upravljanje delavcem. Hkrati so z njimi uredili način volitev in pravice ter odgovornosti organov upravljanja. Te zgodovinske sklepe so sprejeli natančno ob prvi obletnici osvobojene Alžirije.

Tako so rešili zelo pomembne dileme. Predvsem so pojasnili, kaj so opuščene posesti. Drugič, kar je najvažnejše — pa so te posesti prepustili delavcem v trajno upravljanje.

«Šlo je za dve rešitvi — je dejal o tem Ahmed Ben Bela, generalni sekretar stranke FLN in predsednik ministrskega sveta Demokratske narodne republike Alžirije — ali je treba zaupati upravljanje državi, ali pa je potrebno to prepustiti delavcem. Dejansko sploh ni bilo mogoče kakršnokoli oklevanje. S spontano in vsestransko akcijo delovnih množic je bilo načelo delavskega samoupravljanja že zapisano v stvarnosti alžirske revolucije. Močno gibanje odborov upravljanja, ki se je razširilo po vsej deželi, je kratkomalo zahtevalo, da ga uzakonijo in da dobi polno revolucionarno podporo. Z marčevskimi dekreti je postalo delavsko samoupravljanje alžirska revolucionarna stvarnost.

Z uvedbo samoupravljanja na opuščenih posestih (posest, tovarne, zgradbo in drugo) je bila v Alžiriji izvedena specifična oblika nacionalizacije. Torej je ni mogoče ločiti od ustvarjanja socialističnega sektorja gospodarstva. Druga specifičnost je prav v tem, da je samoupravljanje dobilo najmočnejše korenine v kmetijstvu. Nekateri teoretiki, ki iščejo ustrezno formulo za tisto, kar se dogaja v Alžiriji, govore o «agrarnem socializmu», o «islamskem socializmu» itd., Kmečke in delavske množice so navdušeno sprejele idejo o samoupravljanju. V njihovi zavesti postaja ta ideja čedalje bolj poglavitni element socialistične graditve družbe. Poudariti moramo, da so hkrati z dekreti o samoupravljanju sprejeli predpise, s katerimi so vsem spekulantom in vojnim dobičkarjem vzeli lahko pridobljeno bogastvo. Ukrepi za zboljšanje življenja najbolj siromašnih, dalje starih borcev in invalidov ustvarjajo, skupno s politiko samoupravljanja, v očeh zaostalega alžirskega kmeta specifično podobo o socializmu — ki je zanj tako pravičnost kot boj proti špekulantom in boj za pravice delovnega človeka in samoupravljanje. Taki nazori izvirajo iz najglobljih namenov osvobodilnega boja. Kajti ta boj je bil hkrati tudi razreden. Bojevati se proti kolonialistom je pomenilo bojevati se proti patronom, bojevati se za odvzeto zemljo, ki so se je kolonialisti polastili v času prvotne akumulacije skoraj pred stoletjem. Revolucija danes vrača kmetu to zemljo, vendar ne kot lastniku, marveč kot upravljavcu. Tako je socializem na najbolj progresiven način zadostil pradavni želji kmetov, da dobe zemljo.

Delavci so z demokratičnimi volitvami izvolili v organe upravljanja ljudi, ki jim zaupajo. Začeli so se zavedati svoje vloge in svoje odgovornosti. Lete pa postajajo zmerom večje in za državo čedalje pomembnejše. Računajo, da zdaj upravljajo delavci s posestvi, ki merijo okoli poldrug milijon hektarov zemlje, t. j. približno polovico vse kolonialistične zemlje v Alžiriji (vsa Alžirija ima okoli 7 milijonov hektarov obdelovalne zemlje). Toda pravi pomen tega lahko spoznamo, če vemo, da je proizvodnja na treh milijonih hektarov, ki so jih imeli koloni, znašala 65 odst. celotne proizvodnje in da od poldrugega milijona hektarov socialističnega sektorja pričakujejo 35 odst. V industriji upravljajo delavci okoli 500 podjetij, v glavnem manjših. Kakih 730 000 stanovanj in zgradb je prav tako v socialističnem sektorju. Čeravno je še mlad in zlasti v industriji šibak, izredne možnosti za razvoj. Uživa polno podporo vseh revolucionarnih sil in vlade. Razvijal se bo še naprej z razlaščanjem špekulantov, dalje s tem, da bo država gradila nova podjetja, z agrarno reformo itd. Po prvih predlogih novih predpisov pričakujejo, da bo agrarni maksimum 50 ha, s tem pa bi dobili novih sto in stotisoč hektarov zemlje za socialistični sektor. Pred kratkim so ustanovili tudi banko, katere najvažnejša naloga je, olajšati normalno financiranje socialističnega gospodarstva, saj je le-to v začetku naletelo na velikanske težave.

Izredna podpora delovnih ljudi Alžirije, odločnost vlade z Ben Belo, da vztraja na tej poti, ustvarjanje enotne revolucionarne stranke, popolna podpora in sodelovanje sindikatov, solidarnost vojske in ljudstva, vse to ustvarja pogoje, da enotno gibanje delovnih množic na načelih samoupravljanja preobrazi družbeno ekonomsko in politično strukturo Alžirije.

17 mrtvih pri nesreči z avtobusom

MANILA, 28. — Pri nesreči, ki se je dogodila danes v bližini Bontoca 280 km od Manile, je 17 oseb izgubilo življenje, 14 pa jih je bilo hudo ranjenih. Neki avtobus je namreč zletel v dvanajst metrov globok prepad. Med smrtnimi žrtvami je pet otrok.

Prijateljski obisk

Predsednik Liberije Tubman je v teh dneh obiskal Jugoslavijo. Na sliki: predsednika Tubman in Tito podpisujeta skupno poročilo o liberijsko-jugoslovanskih razgovorih

Ogromen dvig števila zapornikov v Južni Afriki

JOHANNESBURG, 28. — Neko poročilo, ki ga je pripravil ravnatelj južno afriških zaporov, navaja, da je sedaj v teh zaporih okrog 67.000 oseb. V zadnjih desetih letih se je število zapornikov skoraj podvojilo, medtem ko je samo v letu 1962-63 naraslo za 10 tisoč. Iz poročila izhaja, da je pred dvema letoma bilo dnevno povprečje črnskih zapornikov 27 tisoč 914, medtem ko je to povprečje leta 1962 poskočilo na 55 tisoč 673. Pravosodni minister Balthasar Vorster je pred kratkim v parlamentu povedal, da je bilo 5. junija aretiranih 3246 članov afriške tajne organizacije «Poqo».

PARIZ, 28. — Ravnateljstvo UNESCO je sporočilo, da bo 26. mednarodna konferenca za javni pouk, ki jo sklicuje mednarodni urad za vzgojo in UNESCO, v Ženevi od 1. do 2. julija ob udeležbi predstavnikov 90 držav.

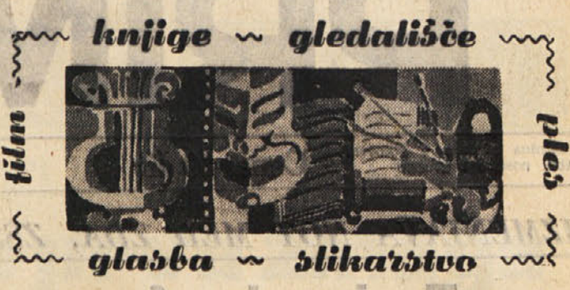

Britanski dramatiki bojkotirajo Južno Afriko

Več vidnih britanskih dramskih pisateljev bo prepovedalo izvajanje svojih del v gledališčih, v katerih velja rasna diskriminacija. Na tiskovni konferenci, kjer so sporočili ta sklep 48 britanskih dramatikov, je laburistična poslanka Barbara Castle, ki vodi britansko gibanje proti apartheidu, izjavila, da so ti pisci obvestili svoje zastopnike, naj v prihodnje v pogodbe vnesejo določilo, po katerem bo izvajanje njihovih del v gledališčih, kjer je v veljavi diskriminacija, avtomatično prepovedano. Cilj tega ukrepa je izolacija Južne Afrike na ekonomskem, športnem in kulturnem področju, vse dokler bo tam v veljavi rasna diskriminacija. Med pisatelji, ki so sprejeli ta sklep, so tudi Graham Green, John Osborne, Priestley, Arnold Wesker, Angus Wilson in Arthur Miller (ZDA).

V Riminiju razstava jugoslovanske grafike

V novi umetnostni galeriji Delle Rive v Riminiju so odprli veliko razstavo jugoslovanske sodobne grafike. Razstavo je organiziral tamkajšnji odbor likovnih umetnikov v povezavi z ljubljansko Moderno galerijo, pobudo pa je dal na nedavnem obisku v Ljubljani ob otvoritvi grafične bienale glavni tajnik ustanove Morgan's Paint Efrem Tavoni. Prikaz 18 jugoslovanskih avtorjev, izmed katerih je vsak zastopan s tremi deli, predstavlja pomembno afirmacijo jugoslovanske umetnosti sredi največje turistične sezone v tem italijanskem letovišču.

Na Češkem festival tujih filmov v 25 mestih

Te dni poteka v 25 čeških in slovaških mestih tradicionalni festival tujih filmov, in sicer tistih, ki so jih izbrali iz rednega letnega uvoza filmov ter izmed najboljših domačih filmskih stvaritev. Ta festival je eno treh velikih češkoslovaških filmskih prireditev — namreč ob mednarodnem festivalu v Karlovih Varih in ob rednem nacionalnem festivalu, ki je vsako leto v drugem kraju. Tradicija festivala tujih filmov traja že petnajst let. Z njim so povezani pogovori med publiko, domačimi in tujimi igralci ter režiserji, na vsakem festivalu tujih filmov pa podelijo pet nagrad za idejno osnovo in umetniško raven filma. Razen češkoslovaških, sovjetskih, madžarskih, francoskih, vzhodnonemških, italijanskih in še drugih filmov bodo na letošnjem festivalu prikazali tudi dva jugoslovanska filma, in sicer igrani film «Stopnice hrabrosti» in risanko «Nadomestek». Jugoslovanska filma bodo vrteli v Košicah, Ostravi, Karlinu, Čeških Budjejovicah in Pardubicah.

* * *

V Beograd je prispela delegacija grških književnikov; kot gost zveze književnikov Jugoslavije se bo mudila v Jugoslaviji nekaj dni.

Novo cepivo proti tetanusu

Maurice Ellis, glavni kirurg v eni izmed splošnih bolnišnic v Leedsu (Anglija), je v britanski medicinski reviji opisal uspešno preizkušnjo «človeškega» cepiva proti tetanusu — za razliko od «konjskega», ki je v nekaterih organizmih povzročal hude reakcije. Pridobili so ga po zaslugi študentov in delavcev nekaterih tovarn, ki so se prostovoljno prijavili za poskus. Iz tako imenovanih nasprotnih telesc, ki so se izoblikovala v organizmih prej zanesljivo imuniziranih prostovoljcev, so pridobili cepivo, ki so ga že preizkusili. Ugotovitev: število smrtnih primerov med tistimi, ki so jim dali «človeško» tetanusno cepivo, je bilo za polovico manjše kot pri zdravljenju s cepivom konjskega izvora. V bližnji preteklosti so zdravili v tej bolnišnici 36 bolnikov, pri 22 imed njih so uporabili človeški serum, ki se je obnesel na vsej črti, vendar pa je to cepivo v enem samem primeru skrajšalo običajno trajanje bolezni kot posledice zastrupitve s tetanusnim bacilom.

5120 m - največja globina v Sredozemskem morju

ATENE, 28. — Največje morsko brezno v Sredozemskem morju, kar jih je bilo doslej odkritih, je baje globoko 5.120 m. Tako je izjavil na tiskovni konferenci v Pireju ruski znanstvenik Nikolaj Sisojev, šef Vasilove ekspedicije. Ruski znanstvenik je z mnogim sondiranjem z oceanografsko ladjo «Akademik Vasilov» ob obrežju Peloponeza 7. junija izmeril navedeno globino. Morsko brezno naj bi bilo 40 milj jugovzhodno od Pilosa.

Novi Robinzoni na grških otokih

ATENE, 28. — Nabaviti si enega od tisoč in tisoč otokov okrog Grčije — to je zadnja moda igralcev, igralk, brodolastnikov in velikih industrijcev. Ti moderni Robinzoni kupijo kak zapuščen otok ter ga potem spremenijo v majhen zemeljski paradiž z vsemi ugodnostmi — od klimatiziranega zraka do servisnih hidroplanov za zvezo z drugimi otoki in naseljenimi središči.

Anthony Quinn, Onassis, Soraya in Niarhos imajo že dlje časa svoj otoček ali pa vsaj svoje zemljišče na otoku, kjer prebijejo svoj počitek. V zadnjem času so Svedi pokazali zanimanje za odkup večjega dela otoka Krfa. Nemcem so pa bolj všeč Egejski otoki ter so grško vlado zaprosili, da bi lahko kupili otok Simi. Švicarjem je za štiri otočke v Korintskem zalivu. Pa tudi skupina Italijanov se zanima za otok Vado pri Krfu. Tudi Gina Lollobrigida, ki jo za prihodnje mesece pričakujejo v Grčiji ob premieri nekega njenega filma, je zahtevala informacije v tem pogledu.

V PROFUMOVI AFERI JE SEDAJ V OSPREDJU WARD

Zelo odkritosrčne izpovedi Keelerjeve Mnogo obtožb proti «varuhu» dr. Wardu

Keelerjeva trdi, da se nikoli ni imela za prostitutko, čeprav so ji «dobrotniki» plačevali «tarife» do 50 šterlingov

LONDON, 28. — Dr. Stephena Warda, ki je bivšega britanskega ministra Johna Profuma predstavil manekenki Christine Keeler, so danes pripeljali na sodišče zaradi zapeljevanja v prostitucijo ter izkoriščanja prostitucije. Dr. Ward, ki so ga pripeljali na sodišče v Marylebonu v zaprtem policijskem avtomobilu, je bil priveden v razpravno dvorano uklenjen.

Prva obtožba proti dr. Wardu navaja Keelerjevo po imenu. Po tej obtožbi si je dr. Ward med 1. julijem 1961 in 31. julijem 1962 pridobil nedovoljen zaslužek od izkoriščanja Christine Keeler in drugih žensk. Na podlagi druge obtožbe je dr. Ward pripravil Keelerjevo do tega, da je poskrbela, da je neka druga deklica, navedena kot «miss R» in mlajša od 21 let, imela z njim nezakonite spolne odnose. Nadalje je dr. Ward obtožen, da je imel nedovoljen zaslužek od izkoriščanja Marilyn Rice-Davies in drugih žensk v dobi med 1. septembrom 1962 in 31. decembrom 1962 ter da je nagovarjal neko deklico, navedeno kot «miss X» in tudi mladoletno, da je imela nezakonite spolne odnose z neko tretjo osebo. Potem je še dr. Ward obtožen, da je skupaj z drugimi osebami zapeljal mladoletne deklice v prostitucijo v času med 1. junijem 1961 in 8. junijem 1963; da je dvema ženskama, navedenima kot «miss W» in «miss M», preskrbel splav; da je skupaj z drugimi osebami od 1. junija 1961 do 31. decembra 1962 vodil javno hišo.

Obtožb je vsekakor precej in ni izključeno, da je njih namen tudi ta, da bi se bolj govorilo o dr. Wardu ter pri tem nekoliko pozabilo na Profuma. Res pa je, da med samim procesom prihaja na vrsto tudi Profumovo ime.

Ko se je danes začela razprava proti dr. Wardu, so sodniki zahtevali, naj bi se nekatere osebe omenjale samo z začetnicami njih imena. Obramba je to zahtevo sprejela. Najprej je govoril tožilec Mervyn Griffith, ki je podal historiat razmerja med Keelerjevo in Wardom. Potem je Griffith bral obtožbe proti Wardu ter se dlje ustavil pri hujših, in sicer pri splavih; enega je napravila Keelerjeva sama, drugega pa «miss M». Po govoru tožilca je najprej nastopila kot priča Christine Keeler.

Tiho, komaj razumljivo, je Keelerjeva pripovedovala, kako je pri 16 letih prišla v London in kako je dr. Warda srečala v nekem lokalu, kjer je nastopala kot pevka. Potem je Keelerjeva povedala, da jo je dr. Ward po srečanju odvedel, da je živela v njegovem stanovanju, zanikala pa je, da bi bila imela z njim intimne odnose. «Dr. Ward,» je dejala, «mi je povedal vse, kaj moram in česa ne smem storiti». Potem pa je prekinila vse odnose z dr. Wardom ter šla k «moškemu, ki ga je ljubila» in ki je pozneje umrl. Povedala je tudi, da je dr. Wardu, ki ga je imela za nekakega «starejšega brata», predstavila več drugih deklet.

V tistem času je živela z Mandy Rice-Davies, tovarišico iz lokala, kjer je nastopala, in v družbi mladega Perzijca. Kot ji je izjavil sam dr. Ward, je to stanovanje plačeval lord Astor. Leta 1961 pa se je Keeler vrnila k dr. Wardu. — Tu je Keelerjeva v odgovor na neko vprašanje tožilca odgovorila, da je sicer imela intimne odnose s sovjetskim vojaškim atašejem Ivanovom in z britanskim vojnim ministrom Johnom Profumom toda samo enkrat. Povedala je še, da ji je bivši minister sicer dal denar toda «ne zanjo temveč za mater», nato pa je zanikala, da bi bila prostitutka. «Nikoli se nisem imela za kaj takega,» je dejala, «in Ward je mislil prav tako kot jaz».

Za tem je Keelerjeva navedla nekaj podrobnosti o svojih «tarifah». Te tarife so šle od nič — torej popolnoma zastonj — do 50 šterlingov (85.000 lir); včasih je bila tarifa 20 šterlingov. «Toda čeprav nimam nikakega točnega knjigovodstva, menim, da sem vsaj od enega svojih dobrotnikov prejela nekaj stotin šterlingov». Keelerjeva je povedala, da so bila ta srečanja vedno kratka in se niso nikoli zavlekla vso noč. Na točno vprašanje tožilca je Keelerjeva odgovorila, da Ward nikoli ni prisostvoval tem «srečanjem», čeprav je delil finančni dobiček.

Priča je potem govorila, ne da bi se ustavljala ob podrobnostih, o kratkem potovanju v ZDA; ko se je vrnila, je sklenila, da bo živela sama. «Nisem imela lastnega življenja in vse je uravnal dr. Ward, odkar sem vstala pa dokler sem legla spat. Vendar pa sem odšla, ker sem razumela, da je njegov vpliv name v določenih pogledih negativen». V odgovor na vprašanje tožilca je Keelerjeva dejala, da bi brez dr. Warda ne bila zmožna sama živeti.

Maria Novotny je izjavila, da je prijateljica dr. Warda, ki je sedaj v zaporu zaradi «primera Keeler». Gornja fotografija je iz l. 1961, ko je bila Novotny v New Yorku obtožena zapeljevanja v prostitucijo. (Ker se piše Novotny, nekateri listi ne opustijo pripombe, da je nečakinja predsednika ČSSR. Ne vemo, kolikо je to res ali ne, vendar lahko rečemo, da bi bila predsednikova rodbina silno razširjena, če bi bili vsi češki Novotny njegovi sorodniki)

Ernesto Brivio zopet na svobodi

BEIRUT, 28. — Znani Ernesto Brivio, nekoč občinski svetovalec MSI v Rimu nato pa ustanovitelj nekakšne lastne stranke, ni hotel včeraj dati nikakih izjav o svoji sodni zadevi v Libanonu. Kot je znano, je Brivio še pred zadnjimi volitvami zaradi raznih goljufij pobegnil iz Italije najprej v Švico, končno pa je obtičal v Libanonu, kjer so ga zaprli. Včeraj pa so ga po kakih dvajsetih dneh zapora izpustili.

Italijanske sodne oblasti so zahtevale od Libanona izročitev Brivia toda libanonskemu glavnemu državnemu tožilcu se zahteva za izročitev ni zdela dovolj tehtna. Bivši občinski svetovalec ob odločitvi, da ga izpuste na svobodo, niti ni bil presenečen. Odkar so ga namreč na zahtevo Interpola takoj potem, ko je prispel v Beirut pod lažnim imenom, aretirali, je Brivio ves čas v razgovorih z libanonskimi oblastmi in časnikarji zatrjeval, da je samo žrtev političnega manevra ter da se bo vsa stvar kmalu razjasnila in da bo on zopet na svobodi. Včeraj zvečer je res prišel na svobodo, vendar pa je moral plačati tudi določeno kavcijo, katere višina pa ni znana. Glede njegovih načrtov za bližnjo bodočnost ni nič znanega. Včeraj zvečer se je vrnil v hotel Continental, kjer prebiva z Gianno Spatola, in danes dopoldne je še bil tamkaj.

V vlogi, ki so jo v teh dneh libanonskim oblastem predložili branilci Brivia, in sicer odvetniki Joseph Antonios iz Beiruta ter Enzo Gaito in Salvatore Lo Masto iz Rima, so zahtevali, naj libanonska vlada odkloni izročitev Brivia predvsem zaradi tega, ker ni zadevne pogodbe med Italijo in Libanonom. Nadalje trdijo odvetniki v svoji vlogi, da bi bila takšna izročitev ilegalna, ker obtožbe proti Briviu niso zadostno določene. Iz ukaza za zapor Brivia izhaja — po mnenju odvetnikov — da je obtožen takih prekrškov, ki jih libanonski zakon ne preganja.

RIM, 28. — Danes je z letališča Fiumicino odletela v New York Gianna Serra, «miss Italia», ki se bo udeležila tekmovanja za «miss sveta» v Miami Beachu od 10. do 22. julija.

Zakaj bi Korejke zaostajale in se ne bi tudi šle «miss» in «kraljice»... Na sliki sede spredaj tri «kraljice», izvoljene v Seulu, ki bodo Korejo (seveda Južno) predstavljale na lepotnih tekmah v Long Beachu, Miamiju in Londonu

Nekaj se je spremenilo za porabske Slovence

Gotovo se ne bi motili, če bi dejali, da precej velik del naših čitateljev sploh ne ve za obstoj porabskih Slovencev, kaj šele, da bi vedel, kako se jim godi. Zato se nam je zdelo umestno ta kratek sestavek ponatisniti.

Področje, na katerem žive Slovenci v dolini Rabe, se razprostira med Monoštrom (Szentgotthàrd) in jugoslovansko mejo na severu Prekmurja. Vsa leta po vojni, posebno pa po znanih dogodkih v letu 1948, je vprašanje porabskih Slovencev bilo «tabu», vsak poskus razpravljanja o položaju slovenske manjšine v Porabju je sprožil ostro reakcijo in «uradno» porabskih Slovencev sploh ni bilo.

V zadnjem času pa opažamo v ravnanju madžarskih oblasti spremembe, ki zaslužijo našo pozornost in priznanje. «Vas Nepe» glasilo Madžarske socialistične delavske partije za županijo Vas, je pred nedavnim poročalo o novih sklepih izvršnega odbora županijskega sveta. Ti sklepi se nanašajo na nacionalne pravice in življenjski položaj porabskih Slovencev. Izvršni odbor je imel posebno sejo, na kateri so prebrali referat o gospodarskem položaju v devetih slovenskih vaseh (Slovenska ves, Dolnji Senik, Gornji Senik, Sakalovci, Otkovci, Štefanovci, Verice, Ritkarovci, Andovci) in ugotovili, da tamkajšnje prebivalstvo živi v «razmeroma mačehovskih gospodarskih pogojih». Sodobno obdelovanje zemlje je zaradi razčlenjenosti tal zelo težavno, hektarski donos je zaradi tega nižji od županijskega povprečja, rast življenjskega standarda zaostaja. Zato je izvršni svet sklenil, da bodo z ureditvijo malinovih plantaž in novih sadovnjakov ter drugimi ukrepi intenzivirali kmetijsko proizvodnjo, da bodo v Dolnjem Seniku zgradili otroški vrtec, v Štefanovcih kulturni dom, v Ritkarovcih klub in zdravstveno ambulanto in tako prispevali k razvoju družbenega standarda, ter da bodo v prihodnje poiskali boljših možnosti za šolanje odraščajoče mladine.

Posebej pa je pomemben sklep županijskega sveta, da bodo odslej seje v lokalnih odborih slovenskih vasi v slovenščini in da bo imela materinščina slovenskega prebivalstva v Porabju dostop v vse javne urade. Ugotovili so namreč, poroča «Vas Nepe», da je slovensko prebivalstvo v njegovem splošnem in posebej gospodarskem razvoju močno oviralo dejstvo, da slovenščina ni bila uradovalni jezik in da so na sejah krajevnih forumov razpravljali samo v madžarščini.

Gre torej za kvalitetno spremembo v odnosu madžarskih oblasti do slovenske manjšine, spremembo, ki so jo narekovale razmere na manjšinskem področju, nedvomno pa tudi spoznanje, da je priznavanje osnovnih človekovih nacionalnih pravic nepogrešljiva silnica vzpostavljanja sodobnih socialističnih družbenih odnosov in njihovega razvoja. Zato pozdravljamo sklepe madžarskega foruma, prepričani, da bodo začeti ukrepi pospešili razvoj dobrih sosedstvenih odnosov med nami in Madžarsko in prispevali k uveljavitvi načela dejavnega miroljubnega sožitja. Upamo pa tudi, da bo iz uradne terminologije sčasoma zginil diskriminatorski izraz «Vendi» za porabske Slovence. Ta izraz, ki so si ga prejšnji režimi sposodili iz germanizatorskega izrazoslovja, ni nič drugega, kot eno izmed sredstev preživele raznarodovalne politike. S tako politiko pa se, kot vemo in vidimo, naši madžarski sosedje ne identificirajo.

SLAVKO FRAS

NOVE METODE IN OBLIKE BOLGARSKEGA GOSPODARSTVA

Po zadnjem plenumu CK KP Bolgarije

Sprejeti novi ukrepi za izvedbo integracije v materialni proizvodnji
Poudarek na specializaciji, kooperaciji in tehničnem napredku

Zadnji plenum CK BKP, ki so na njem razpravljali o vprašanju reorganizacije partijskega in državnega aparata v gospodarstvu, v bolgarskih političnih krogih ocenjujejo, kot da gre za enega najpomembnejših dogodkov bolgarske notranje politike. Zadnja večja reorganizacija je v Bolgariji bila opravljena leta 1959. Tedaj so bili odpravljeni okraji, namesto teh pa ustanovljena okrožja, izvršena je bila nadalje koncentracija gospodarstva z združitvijo zadrug po načelu: ena občina — ena zadruga ter osnovni občinski partijski komiteji,

Praksa je — kot poudarjajo — potrdila pravilnost te reorganizacije. V resnici pa je zadnja leta v okrožjih, poleg neizpodbitnih uspehov v gospodarstvu, prišlo tudi do pojavov avtarkije, lokalizma in drugih negativnih pojavov, ki jih je tudi pravi sekretar omenil in kritiziral. Ugotovljeno je bilo, da stare metode planiranja, finansiranja in kreditiranja ne odgovarjajo današnji stopnji razvoja

Formulirani so bili novi ukrepi, katerih cilj je izvajanje in uveljavitev integracije v materialni proizvodnji ter zagotovitev pogojev za uvedbo tehničnega napredka in kooperacije ter specializacije v SEV, nadalje krepitev vloge partije v gospodarskih ustanovah, pa debirokratizacija državne uprave in krepitev osebne odgovornosti v reševanju aktualnih problemov V reorganizaciji upravljanja z gospodarstvom, je operativni vlogi partiji zdaj zaupano prvorazredno mesto. Namen je centralizirati tudi nekatere posle iz oblasti industrije, poljedelstva in tehničnega razvoja. Obenem pa se vztraja na postopnem prenosu posameznih funkcij državnih organov na družbene organizacije in na uvedbi tako imenovanih družbenih načel v upravljanje gospodarstva. Za trajno in neogibno nalogo je bila proglašena demokratizacija notranjega življenja dežele. Plenum je tudi odločil, da se v večjih tovarnah prouče možnosti uvedbe stalnih proizvodnih posvetovanj ter proizvodnih odborov kot organov upravljanja, da bi se zatem na osnovi doseženih rezultatov mogle proučiti njihova morebitna širša uporaba v gospodarstvu.

Tudi vrsta vprašanj, ki so bila predmet razpravljanja s področja načrtovanja, je dokaj široka, a pri tem je prišlo do številnih radikalnih predlogov za premagovanje konservativnih pogledov in pojmovanj, predvsem v smislu, da ni ničesar že dolčno in dokončno izdelanega moč storiti samo «od zgoraj».

Ena od poglavitnih ovir načrtovanja je nezadostna povezava načrtovalnih organov s proizvodnjo in pa zapostavljanje udeležbe proizvajalcev pri sestavljanju načrtov in nadzorovanju njihovega izvajanja. Prvi sekretar CK, Todor Živkov, je na plenumu izjavil, da plani še vedno niso realni. Ob tej priložnosti je bilo rečeno, da je npr. plan industrijske proizvodnje v teku leta 1961 in 1962 bil devetstokrat izmenjan in dopolnjen, kar je — kot je bilo poudarjeno — v določenih industrijskih panogah privedlo do zmanjšanja proizvodnje.

Po sklepu plenuma bo državni odbor za načrtovanje v bodoče postopno prerastel v znanstveni plansko-ekonomski organ, vtem ko bi se z operativnim načrtovanjem ukvarjali komiteji za posamezne industrijske panoge ter podjetja.

Poleg tega bodo uvedli še neko novost, namreč načrtovanje v okrožjih, kar doslej v praksi ni bil primer. Obstaja mnenje, da bo s pomočjo dobro pripravljenih perspektivnih planov moč uveljaviti večjo točnost in jasnost tudi v odnosih z ostalimi socialističnimi deželami.

Sedanja reorganizacija ima, poleg krepitve vodilne vloge partije, za cilj tudi povezovanje dela partijskih organov v gospodarstvu s proizvodnjo, zatem krepitev demokratičnega centralizma, uresničitev partijske in državne kontrole, poleg državnega komiteja, tudi s pomočjo okrožnih inšpekcij, ki bodo v najkrajšem času ustanovljene.

Značilnost nove metode upravljanja je v tem, da se bo to na področju industrije izvajalo po dveh tirih. Pri okrožnih komitejih bosta namreč ustanovljeni dve komisiji: ena za industrijo in gradbeništvo, a druga za poljedelsko proizvodnjo, kateri se bosta, poleg obstoječih organov oblasti, ukvarjali z gospodarskimi vprašanji. S tem bo moč — kot je pojasnjeno v sklepih plenuma — ogniti se kampanjskemu načinu vodenja teh gospodarskih panog, hkrati pa bo partijskim organom na tak način omogočeno, da bodo vlogo osredotočili na vodenje in organiziranje sistematičnega ter pravočasnega opravljanja vseh teh nalog.

A. M.

Prizor iz komedije «Laz'r s p'd K lanca», ki jo uprizarja Slovensko gledališče na stadionu «Prvi maj». Nocoj spet predstava

Kulturni razvoj Šiptarjev

Skladno s pravilno napredno politiko reševanja nacionalnega, oziroma manjšinskega vprašanja, temelječo na jasnih in nedvoumnih ustavnih načelih, je manjšinam, živečim v državnih okvirih sosedne Jugoslavije, zares zagotovljen vsestranki razvoj. Med drugim je n. pr. šiptarska manjšina avtonomne oblasti Kosova Metohije pokazala izreden napredek tudi na področju lastnega kulturnega razvoja. Tako je zadnja gledališka sezona v tej oblasti potekla dobesedno kot v znamenju nekakšnega festivala, ki pa ni bil vezan na eno samo mesto, marveč je zajel vrsto krajev. Gledališke prireditve so bile v Prištini, Peči, Gnjilanu, Dajkovici, Prizrenu, Kosovski Mitrovici, Uroševcu, Istoku in drugod. Pri tem so sodelovali tako poklicni kot amaterski stalni ansambli, katerih je 14, in sicer devet, ki svoja dela izvajajo v šiptarskem, ostalih pet pa v srbohrvaškem jeziku. Pokrajinsko narodno gledališče je v že navedenih mestih, kjer obstajajo stalni odri, zadnjo sezono uprizorilo nad 100 del. Vse bolj se na odrih uveljavljajo tudi dela domačih pisateljev v šiptarskem jeziku.

Letošnji uspehi na breških šolah

Otroci osnovne šole v Ricmanjih so na svoji razstavi pokazali, kaj so se med letom lepega naučili

Tudi razstava slovenske šole pri Domju je zelo bogata

Otroci dolinske osnovne šole so pokazali, kaj zmorejo

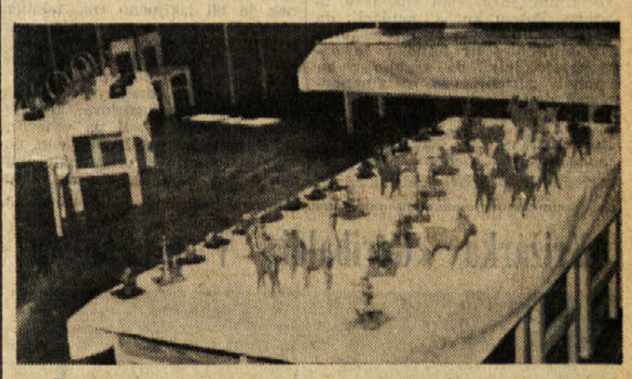

Razstava najmlajših iz otroškega vrtca v Borštu je zelo ljubka

Otroci iz borštanske šole so pripravili bogato razstavo

ZA ZAČETEK NAM ZADOSTUJEJO MASKA, «PLAVUTI» IN ZRAČNA PUŠKA

Tajnosti čudovitega podvodnega sveta so vedno bolj privlačne

Po mnenju francoskega sociologa se človek vrača k vodi
Kaj zmore organizem - Prve potrebščine in njihove cene - Stroški se naglo dvigajo, čim zahtevnejši postajamo

Neki francoski sociolog je pred nedavnim duhovito rekel, da se človek naše dobe vrača spet k svojemu elementu — vodi, iz katere je pred mnogimi, mnogimi milijoni let še v obliki prvega prabitja prilezel na kopno, da bi si ga osvojil. Po njegovem je to najpomembnejša značilnost našega stoletja. V svoji hudomušnosti je francoski sociolog šel tako daleč, da je to vračanje človeka k prvotnemu elementu označil kot pomembnejšo značilnost naše dobe od vseh velikih uspehov na atomskem in vesoljskem področju. Kdo bi si bil — pravi — še pred borimi petdesetimi leti ali kaj več mogel zamisliti milijone več ali manj golih človeških teles, ki jih danes v poletnih mesecih videvamo zleknjene na soncu ob vseh obalah morij in oceanov? Človek se torej zares vrača k svojemu elementu in je množično zasedel spet že prod, to je tisti del morskih obal, ki jih valovi ob plimi še prekrivajo, da bi jih ob oseki prepustili človeku. Del «drznejših ljudi» pa se že spušča v sam prvotni element — v vodo.

Do tu smo prepustili besedo francoskemu sociologu, ki je na zares duhovit način prikazal kako danes milijoni ljudi iščejo na sončnih obalah morij in oceanov razvedrila, zdravja in okrepitve. Mi pa bomo, na kratko, omenili nekaj konkretnih nasvetov onim, ki so se «drznili» ali še bolje onim, ki se nameravajo «drzniti» nekoliko globlje v vodo, kamor si navaden plavalec še ne upa. Mislimo namreč na one, ki so si izbrali — podvodni ribolov.

Podvodni ribolov ali točneje povedano podvodni lov na ribe je razmeroma mlad šport, ki pa ima zelo veliko pristašev. Kako bi jih tudi ne imel, ko pa je tako razburljiv in hkrati prijeten, saj nam odkriva čudovito lepoto, ki se skriva našim očem že pod nekaj metrov globoko vodo.

Kar se podvodnega ribolova tiče, bomo rekli, da se temu športu morejo posvetiti le tisti, ki so povsem zdravi. Posebno važno je, da nam ne nagajata srce in pljuča.

Seveda si tega športa ne moremo privoščiti kar tako, ne da bi imeli ob sebi nekoga, ki se nanj spozna in ki nam more v danem primeru priskočiti na pomoč, kajti sebe sicer poznamo, po navadi pa nikoli ne tako, kot bi bilo potrebno Menda ne bomo odkrili nič novega, če bomo povedali, da zmore človeški organizem le določen pritisk, ki je vedno večji, čim globlje se v vodo spustimo Nadalje ne bomo odkrili nobene novosti, če povemo, da more človeški organizem zdržati pod vodo le razmeroma malo časa, kajti pod močnim pritiskom v večjih globinah se začenjajo v krvi razni procesi ,katerih posledica je, da se ustvarjajo v krvi razni plini, posebno dušik, ki se zbirajo v mehurčkih, Mehurček plina v krvi pa je zelo nevaren. Če človek, ki je bil dolgo časa pod vodo in se mu je zato v krvi ustvarilo nekaj takšnih mehurčkov, naglo zleze na vrh, je v nevarnosti, da mu kak mehurček s krvnim obtokom prileze do možganov in že imamo opravka s paralizo, ali pa še prej v srce, česar posledica je lahko tudi smrt Zato mora podvodni lovec na ribe, ki je bil dolgo pod vodo in v večjih globinah ,lesti na vrh počasi, da mu kri spotoma resorbira spet plinaste mehurčke, ki so nastali globoko pod vodo.

Sicer pa so glede tega dobro podkovani tisti športniki, ki se s tem športom že dolgo ukvarjajo in ki v znanih kopališčih trenirajo mlade ali nove podvodne lovce. Zato se bomo ustavili le pri nekaterih bolj praktičnih nasvetih, in sicer, kaj za začetek tega športa potrebujemo in koliko nas tak šport stane.

Predvsem moramo vedeti, da za začetek potrebujemo le znane gumaste plavuti, ki si jih nataknemo na noge, ter masko za obraz. Ta dva pripomočka prideta v poštev le za manjša potapljanja, ko dihamo še «lastne rezerve» brez posebnih naprav za dihanje. Če prištejemo k temu še ceno zračne puške, nas vsa oprema za prva, začetna potapljanja stane od 15 do 30.000 lir.

Ce gremo bolj globoko, potrebujemo že jeklenko za zrak in ustrezne priključke za dihanje in stroški se nam dvignejo za kakih 35 do 40.000 lir. In tedaj prihajajo v poštev še novi stroški, kajti kmalu nam bo potrebna še posebna tuta odnosno obleka za večje globine Te obleke dobimo po različnih cenah, vendar moremo računati že s kompletno opremo, ki nas bo stala okoli 25.000 lir. S tem pa smo že prilezli k večjim zahtevam, kajti če smo si omislili že jeklenko za zrak ter priključke za dihanje pod vodo, ter posebno obleko, si moramo omisliti tudi že posebno uro, kajti minute v velikih globinah so zelo dolge ali zelo kratke, vsekakor pa rekli bi življenjsko važne. In ena ura, s katero bomo lahko mirno lezli tudi globoko pod vodo stane že svojih 40 do 50.000 lir. V poštev pride sedaj še globinska svetilka, ki stane okoli 5.000 lir in nato še marsikaj, kot npr. čoln. Toda če bomo z navajanjem potrebščin in njihovih cen nadaljevali, bo marsikdo že vnaprej izgubil veselje do tega športa, zato bomo s tem končali. Vendar pa bo držalo, da si moremo ta šport privoščiti tudi z mnogo manjšimi sredstvi in vsekakor drži, da bomo smeli nekoliko globlje le tedaj, ko bomo dobro strenirani in vsaj primerno opremljeni. In tedaj se nam bo začel odkrivati mikaven svet pod vodo, ki je tem bolj privlačen, čim globlje gremo. Hkrati pa je vzporedno tudi vedno bolj nevaren...

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Hlavatyjeva resnična pesem našega Krasa

V četrtek zvečer je Robert Hlavaty otvoril v Občinski galeriji razstavo svojih najnovejših ustvaritev. Otvoril nam je pravzaprav vratca svojega srca, da se je iz njega mogla izliti pred nas vsa ona prekipevajoča ljubezen do domače zemlje, ki ga napolnjuje in mu narekuje ohranjati nje mnogostranski obraz v čarobno mehkih prividih akvarelnih listov.

Zdi se pa, da te njegove ljubezni ne znamo prav ceniti in je s tem nismo vredni, ker premalo je bilo navzočih na otvoritveni slavnosti prav tistih prosvetljenih razumnikov, ki bi se morali veseliti, da spet razstavlja v Občinski palači slovenski slikar, pa naj bi bil to kdorkoli že, kaj šele Hlavaty, katerega lahko mirno smatramo za najboljšega tržaškega akvarelista umetniško prečiščene narave.

Ce si ogledamo te nove Hlavatyjeve slike in jih duševno primerjamo s tistimi iz preteklih razstav, ugotavljamo, da se njegova ustvaritelјska parabola še vedno strmo dviga k popolnosti. Ugotavljamo pa tudi, da je vsaka njegova nova razstava umetniško bolj dovršena od prejšnje. Od edenindvajsetih slik sicer tudi sedaj večina izmed njih podaja Kras, ampak to je Kras, kot ga še nismo videli v njegovih znanih delih. To vidno spremembo prinoša nekoliko spremenjeni način slikanja v nekaterih delih, v katerem uporablja snovi, ki luknjičasto razpršujejo barvne plasti, tako da ustvarjajo presenetljivi videz starega ometa, starih strešnikov, razritih kolovozov in z belim kamenjem posutih gmajn. V tej tehniki so posebno uspele skupine hiš v slikah št. 14, 13 in 18, pa še 3 in 6. Skoro neverjetno je, kako Hlavaty obvladano nadzoruje nastajanje slikovitosti, ki ga povzročata tako nasprotni si snovi kot sta to voda in petrolej. Ker pa poslednji popolnoma izhlapi iz slike, je rezultat vedno neoporečno pristen akvarel, toda poln razrahljano prhkih, penasto učinkujočih odtenkov barv.

Ako nam iz teh novih del izstopa nov, bolj trpek Hlavaty, nas pa iz štirih slik pri vhodu pozdravlja še vedno tisti stari pesniško navdahnjeni in zosanjani akvarelist, kot ga večina njegovih občudovalcev pozna. Vendar pa je sedaj to oblikovno bolje izčiščen umetnik, ki nam odpira oči za uživanje nesluteno prefinjenih skoro prozornih lepot bežnih nastrojenj, ker zadostuje mu že igra vzporednosti kamnitih kruških ograj in navpičnosti dreves, da z njo nadvse prepričljivo pričara pravo bistvo kraške narave. Slike «Zadnji sneg» in pa «Jutranje meglice» sta vzbudili zasluženo obcudovanje prisotnih tržaških slikarjev, ko so brez sence stanovske nevoščljivosti priznali njih neobičajno slikarsko dovršenost.

Ta nova Hlavatyjeva razstava akvarelov je resnična pesem našega Krasa v svojstvenem napevu njegovih podob. So pa tu še odmevi starejših prispevov mesta v slikah pristanišča, livarne in plavžev, katerim tvori kontrapunkt manjši akvarel istrskega mesteca, ki kontrastno izpada iz sicer tako enovito zaokrožene izbire slik.

MILKO BAMBIČ

ŽIVINOZDRAVNIK SVETUJE IN POJASNJUJE

Dobre in slabe strani zelene krme

Smo skoro ob koncu prve košnje. Na skednjih imamo že precej sena, spravljenega za zimo. V zvezi s tem želimo kmetovalcem objasniti, da se pri sušenju in spravljanju sena zgubi veliko hranilnih snovi. Krma, ki jo živalim pokladamo sočno, zaleže mnogo več, kot pa ista krma, če jo posušimo. Zaradi tega skušajmo živalim čim dalje časa dajati sočno krmo in čim manj posušeno seno Seveda smo pri tem v veliki meri odvisni od podnebja in pa tudi od vremena, ki nam dovoljuje enkrat daljše, drugič spet krajše poletno krmljenje.

Prav zaradi izgub pri sušenju priporočajo danes posebne načine, kako naj sušimo krmne rastline na ostrveh, v kozolcih in podobno, da bodo te izgube čim manjše, in kako naj krmo spravimo v silose in jo v njih ohranimo za poznejši čas, ko ne bomo imeli več na razpolago zelene krme.

Med vsemi načini, kako dobivajo živali poletno krmo, je najboljša paša. Na pašniku dobivajo živali kar same, brez posebnega truda za nas, najboljšo naravno hrano. Po raznih deželah se čedalje bolj širijo takoimenovani credinski pašniki, na katerih pasejo živali v posameznih pašnih oddelkih, credinkah. Na ta način dobre travnike in pašnike po načrtu izkoriščajo in tudi oskrbujejo. Iz najboljših pašnikov in travnikov dobimo največ, če jih delno kosimo, delno pa pustimo popasti. Da nam pa živina ne hodi po vsem travniku ali pašniku in tam več potepta kakor požre, so na pašniku ograjeni oddelki. Na ta način živina popase vsak dan le majhen del travnika. Se najboljše pa je, de del travnika ogradimo s tako imenovano električno ograjo. To nam bo prihranilo veliko truda! Preden pa peljemo živino na pašo, ji položimo doma v jasli nekaj slame ali plev. Na ta način preprečimo morebitno napenjanje in pa preveč redko blatenje. Pa tudi s tem posemezna žival prejme nekaj sušine, ki ji je bo v zeleni krmi primanjkovalo.

Ko ženemo živino na pašo, se moramo zavedati, da nam travniki dajejo krmo zelo različne kakovosti. Kvaliteta trave in s tem seveda tudi kvaliteta sena je odvisna od zemlje, kjer trava raste, od gnojenja, od padavin, od gostote travnate ruše in pa od tega, kdaj smo na travnikih kosili. Trava z mokrih in kislih tal ne daje dobrega sena za mlečne krave. Na zamočvirjenih in kislih tleh so dobre trave, zlasti detelje, v manjšini. Tam zelo rade rastejo loček, preslica itd. Na vse to moramo pomisliti, ko živino ženemo na pašo ali pa jo pričnemo krmiti z zelenjem. Ko naše domače živali krmimo z zelenjem, jim moramo pokladati toliko, da se nasitijo. Krava pa požre prav rada svojih 70 do 80 kg zelene krme.

Sedaj se pa vprašamo, če je krava v tem primeru pokrila vse potrebe po pravilnih snoveh, kajti zelo nevarno je, da bo žival trošila več prebavljivih beljakovin in škrobne vrednosti, kakor v resnici potrebuje. Seveda, če je žival v slabem stanju, ker je med zimo stradala, bo na pomlad morala porabiti več krme, ki je kar naenkrat v izobilju, da se popravi. Če je pa govedo v primernem rejnem stanju, bomo dostikrat prebili z manjšo količino sočne krme, trave, detelje, lucerne in podobnih, kakor bi jo morda živali hotele požreti. Da bi se pa živali dobro nasitile, jim dodajmo še nekaj slame. Torej ne pozabimo na slamo pred in po zelenem krmljenju! Seveda bomo več slame dodajali tedaj, ko bomo živino krmili z zelo mlado travo ali mlado deteljo. Čim bo pa trava ali detelja nekoliko ostarela in bo njena hranilna vrednost padla, tedaj zmanjšajmo količino slame v obroku. Če krmiš kravo samo z mlado zeleno lucerno do sitega, je v krmi beljakovin za 20 l mleka. Primanjkuje pa škrobne vrednosti, zato daje krava le 10 litrov mleka.

(Nadaljevanje na 6. strani)

KOROSKOP

OVEN (od 21. 3. do 20.4.) Pokažite smisel za kritičnost, ne spuščajte se v tvegane finančne posle. Ohranite svojo hladnokrvnost, da ostanete gospodar položaja.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Odločitev nekega vašega sodelavca vam ne bo všeč. Ljubezniva beseda pogosto rodi dober sad.

DVOJCKA (od 21.5. do 22.6.) Spori med osebami, ki jih morate voditi, zahtevajo energičnih ukrepov. Opravičite zaupanje, ki ga do vas ima neki prijatelj, in pomagajte mu z dobrim nasvetom.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Organizacijska napaka bi utegnila povzročiti zakasnitev uspešne rešitve nekega posla. Bodite bolj diplomatični do neke zelo občutljive osebe.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Vaše poklicne zamisli bodo deležne vse podpore. Pazite, da bi ne ranili občutljivosti osebe, ki jo ljubite.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Dobro se prepričajte o zvestobi onih, katerim nameravate zaupati važno nalogo. Večer boste preživeli v družbi zabavnih prijateljev.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Borbenost nekega vašega tekmeca bo le-to okrepila tudi v vas. Ne storite ničesar, kar ni docela po vaši volji.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Nove naloge vam bodo bolj prijale kot prejšnjih. Pazite, da v svojih odnosih do družine ne storite nekega napačnega koraka.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Imejte kar največje zaupanje vase, da bi ob priliki važnega posla zbudili kar najboljši videz. Razumevanje drage osebe bo utrdilo vaša čustva.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Ne pretirujte v delu, preveliki napori bi lahko škodili vašemu živčnemu sistemu. Sestavljali boste z drago osebo načrt za bodočnost.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Skušajte odpraviti odvečne stroške in držite se svojega finančnega programa. Potrudite se ostati daleč od oseb, ki vam vsiljujejo svoja mnenja.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Zahtevali bodo od vas izpolnitev neke težke naloge, a od tega bo odvisno mnenje predstojnikov o vaši sposobnosti. Ne prepuščajte se melanholičnimi spominom.

RADIO VELEVIZIJA

SOBOTA, 29. JUNIJA 1963

Radio Trst A

8.00: Koledar; 8.30: Praznična matineja; 9.30: Čajkovski: Hrestač; 10.00: Maša; nato Orkestra Ray Heindorf in Dimitri Tiomkin; 12.00: Podobe iz narave; 12.30: Za vsakogar nekaj; 13.30: Glasba po željah; 14.40: Popevke Bojana Adamiča; 1.00: Mali koncert; 15.30: «Sentjurjevski provizor», drama; 17.20: Lahka glasba; 18.00: Sodobna slovenščina; 18.15: Harfistka Graziella Trost; 18.30: Jazz panorama; 19.00: Družinski obzornik; 19.15: Ital. popevke; 20.00: Sportna tribuna; 20.45: Zbor s Proseka-Kontovela; 21.00: Vabilo na ples; 22.00: Martinet: Orphée, simfonična pesnitev; 22.35: Godalni orkestri; 23.00: Luis Armstrong.

Trst

12.15: Plošče; 12.30: Glasbeni program; 12.40: Krajevna poročila.

Koper

6.15: Jutranja glasba; 7.00: Prenos RL; 7.15: Glasba za dobro jutro; 12.00 in 12.50: Glasba po željah; 1 3.40: Popevke in ritmi; 1 4.30: Zabavna glasba; 15.30: Dalmatinske popevke; 16.00: Izbrali ste; 16.30: Dogodki in odmevi; 16.45: Album klasikov; 17.00: Srečanje med notami; 17.40: Jazzovski koktajl; 18.00: Prenos RL; 19.00: Poje Patti Pade; 19.30: Prenos RL; 22.15: Plesna glasba; 23.00: Prenos RL.

Nacionalni program

6.30: Vreme na ital. morjih; 8.30: Skladbe za godalne orkestre; 9.10: Nabožna glasba; 10.15: Bachova Suita štev. 4; 10.30: Za sam orkester; 11.30: Koncert; 13.25: Motivi v modi; 14.00: Kitarist Carlos Mantoia; 14.15: Prazični motivi; 16.00: Novosti iz naytike; 16.15: Verdijeva opera «Aida»; 18.40: Plesna glasba; 20.30: Charles Bertin: «Srečanje»; 21.50: Italijanske pesmi; 22.00: G. Belli in Rim v njegovem času; 22.30: Plesna glasba.

II. program

8.00: Jutranja glasba; 8.35: Poje Daisy Lumini; 9.00: Ital. pentagram; 9.35: Pisan program; 10.40: Glasba za praznični dan; 11.35: Pevci; 14.45: Glasbeni kotiček; 15.15: Najnovejše plošče; 15.35: Koncert v miniaturi; 16.00: Tour de France; 18.50: Vaši izbranci; 19.50: Tour de France; 20.00: Kotiček v večeru; 20.35: Operni program.

III. program

17.00: H. Boell: «Ura postanka»; 18.00: Dve Haydnovi skladbi; 18. 40: Prejeli smo; 19.00: Peragallova Fantazija; 19.15: Biofizična znanost; 19.30: Vsakovečerni koncert; 20.30: Revija revij; 20.40: Malipierova Simfonija štev. 1.; 21.30: Simfonični koncert.

Slovenija

4.00: Dobro jutro; 6.30: Pregled športnih prireditev; 8.05: Poštarček; 8.3: Operetni napevi; 8.55: Počitniško popotovanje; 9.10: Deset pianistov; 10.15: Sprehod po južnoameriških pampah; 10.35: L. M. Škerjanc: Suita v starem slogu; 10.55: Nova popevka; 11.00: Pozor, nimaš prednosti!; 12.05: Zabavna glasba; 12.25: Domači napevi; 12.40: Slovenski oktet; 13.15: Obvestila; 13.30: Obisk na Dunaju; 13.45: Jug. operni pevci; 14.35: Naši poslušalci čestitajo; 15.15: Orkester Svend Asmussen; 15.30: Bizet: Simfonija št. 1 v C-duru; 16.00: Vsak dan za vas; 17.05: Gremo v kino; 17.50: Hammond orgle; 18.00: Aktualnosti doma in v svetu; 18.10: Skladbice; 18.45: Novo v znanosti; 19.05: Glasbene razglednice; 20.00: Po domače; 20.20: Arsene Lupin; 21.00: Ples; 22.15: Oddaja za izseljence; 23.05: Ples.

Ital. televizija

17.45: Program za najmlajše; 19.00: Dnevnik; 19.15: Pol ure s Tokensi; 19.50: Sedem dni v parlamentu; 20.15: Sport; 20.30: Dnevnik; 21.05: «Gospod srednjih let; 22.20: Slovstvo in umetnost; 23.20: Dnevnik.

DRUGI KANAL

21.05: Dnevnik; 21.15: Detektivka: «V Severnem morju»; 22.10: «Belo, rdeče in sinje»; 23.10: Mednarodne plavalne tekme; ob koncu športne vesti.

Jug. televizija

19.30: Turizem; 20.00: TV dnevnik; 20.30: S kamero po svetu; 21.00: Pesmi in plesi Zagorja. Ansambel «Kolo»; 21.30: Popularni koncert — posnetek II. dela koncerta solistov Ukrajinske opere in baleta; 22.40: Zgodba iz serije 01.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 30, najnižja 21.3, ob 19. uri 27.4; zračni tlak 1015.8 stanoviten, vlaga 73 odst., veter severozahodnik 2 km, nebo 3 desetine pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 27 stopinj.

Tržaški dnevnik

Danes, SOBOTA, 29. junija Peter in Pavel
Sonce vzide ob 4.18 in zatone ob 19.38 Dolžina dneva 15.40. Luna vzide ob 12.40 in zatone ob 0.22
Jutri, NEDELJA, 30. junija Emilija

S SINOČNJE SEJE TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

Resolucija o socialnem zavarovanju občinskega osebja izven staleža

Svetovalec PSI dr. Pincherle je kritiziral oblike in način socialnega skrbstva občinske uprave

Velik del sinočnje seje tržaškega občinskega sveta je bil posvečen nadaljevanju razprave o letošnjem proračunu. Prvi je govoril komunistični svetovalec Radich, ki je obravnaval skoraj izključno vprašanje socialnega zavarovanja občinskega osebja, ki ni v staležu. Svetovalec je poudaril, da je stanje teh uslužbencev, zlasti glede njihovega pokojninskega sklada, dejansko kaotično, ker občinska uprava doslej še ni uredila njihovega položaja, kot to določa zakon. Svetovalec Radich je dejal, da komunistična skupina še enkrat zahteva, da je treba zavarovalni položaj teh občinskih uslužbencev čimprej urediti. V ta namen je predložil resolucijo, o kateri naj bi glasovali še pred glasovanjem o proračunu.

Resolucija poudarja, da obstoječi zavarovalni zakonski predpisi uslužbencev krajevnih ustanov zagotavljajo vsem uslužbencem enako ravnanje na področju pokojnin, tako za uslužbence, ki so v staležu, kot za tiste, ki niso v staležu. Nato ugotavlja, da imajo občinski uslužbenci, ki niso v staležu znatno manjšo pokojnino kot ostali uslužbenci. Zaradi tega resolucija zahteva ustanovitev dopolnilnega pokojninskega sklada v breme občinske uprave v korist vseh uslužbencev izven staleža za ves čas njihove službe, da bo njihova pokojnina dosegla raven pokojnine uslužbencev v staležu.

Glede trditve odbornika za finance, da je pri občinski upravi preveč osebja, je svetovalec poudaril, da to ne drži, ker je ugotovljeno, da več kot polovica uradnikov opravlja nadurno delo, hkrati pa se občuti veliko pomanjkanje delovne sile v oddelku za javna dela, še večje pomanjkanje delavcev pa pri oddelku za mestno čistočo, kjer bi potrebovali najmanj 150 pometačev.

Za njim so govorili indipendentistični svetovalec Marchesich, liberalec prof. Della Rossa, misovka De Vecchi in demokristjan inž. Spaccini.

Nato je socialistični svetovalec dr. Pincherle imel daljšo intervencijo v zvezi s socialno podporo in socialnim skrbstvom občinske uprave. Potem ko je poudaril, da občinska uprava potroši skoraj 900 milijonov lir letno v te namene, je dejal, da bi bilo treba čimbolj združiti vse socialnopodporne dejavnosti v občini. Ugotovil je in hkrati tudi kritiziral razdrobljenost delovanja na tem važnem področju za pomoč revežem, kakor tudi preveliko število najrazličnejših podpornih ustanov, ki porabljajo vse preveč denarja za upravno birokratsko delo, namesto, da bi ga uporabili v korist revežev. Zato je predlagal, naj bi občinski svet v bližnji prihodnosti resno razpravljal o tem vprašanju. Dr. Pincherle je pri tem ugotovil, da je danes v Trstu okrog 800 oseb, ki se poslužujejo raznih občinskih in drugih nočnih zavetišč. Dejal je, da sta zlasti nočno zavetišče v Ul. G. Gozzi, kakor tudi dnevno zavetišče ustanove «San Vincenzo De Paoli» v Ul. Vidali in v Ul. Donato Bramante v takšnem stanju, da delajo sramoto našemu mestu. Za tem je govoril o pomanjkanju prostorov in o nezadostnih higienskih napravah v bolnišnici za kronične bolezni pri Sv. Ivanu, o nezadostno učinkoviti nevropsihopedagoški podpori šolskim otrokom, kakor tudi o nezadostni zobozdravstveni oskrbi revežev. Potem ko je pohvalil občinsko upravo, da je organizirala dobro zobozdravniško oskrbo za šolske otroke, je predlagal, naj bi to oskrbo brezplačno razširili tudi na reveže.

Izžrebane nagrade na tržaškem velesejmu

1. nagrada televizijski sprejemnik - Lidia Oppio, Ul. Imbriani 7. 2. nagrada slika - Argia Leonardi, Ul. Severo 4; 3. nagrada radio transistor «Minerva» - Giuseppe Basile z ladje «Citta di Messina»; 4. nagrada leatenec s tremi žarnicami - Fabio Rumor, Ul. Ciamician 22; 5. nagrada 20 kg riža - Bruno Malazzi, Ul. Combi št. 8; 6. nagrada mala kad iz plastike - Enrico Gottwald, Ul. Cordaroli 26.

V torek seja pokrajinskega sveta

Pokrajinski svet se bo sestal v torek ob 18.30. Na dnevnem redu je nadaljevanje razprave o letošnjem proračunu in nekaj sklepov navadnega upravnega značaja.

Otvoritev razstave risb otrok šole v Ul. Sv. Frančiška

Včeraj ob 18. uri je bila v šolskih prostorih slovenske osnovne šole v Ul. Sv. Frančiška otvoritev razstave najboljših risb učencev od 6. do 14. leta. Otvoritve so se udeležili občinski odbornik za šolstvo Prodi, ki je zastopal tudi tržaškega župana, šolski nadzornik dr. Bole, ki je zastopal tudi šolskega skrbnika dr. Vignerija, odbornik miljske občine Kiljan Ferluga, ki je zastopal tudi miljskega župana ter številni ravnatelji in učitelji slovenskih šol.

V imenu sindikata šolnikov je vse navzoče pozdravila učiteljica Stanka Hrovatin, ki je prisotnemu odborniku za šolstvo izrazila tudi obžalovanje, da kljub prizadevanjem ni bilo mogoče dobiti primernejših prostorov za tako lepo in pomembno razstavo.

Razstava bo odprta do torka, potem pa jo bodo preselili v Milje.

NA POBUDO DEVINSKO-NABREŽINSKE OBČINE

Danes otvoritev razstave domačih vin v Nabrežini

Svoj pridelek bo razstavilo 17 vinogradnikov iz raznih vasi - Številne vzporedne prireditve

Danes ob 11. uri bo na trgu v Nabrežini otvoritev II. razstave domačih vin, ki bo odprta do ponedeljka do 24. ure. Prva razstava je bila lansko leto skoraj ob istem času v Sesljanu in je lepo uspela. Vse pa kaže, da bo letošnja razstava še uspešnejša. Posebna komisija je namreč izbrala najboljša vina vinogradnikov iz raznih vasi nabrežinske občine, ki so se prijavili. Tako bo na razpolago gostom 33 hl belega in črnega vina 17 vinogradnikov iz raznih vasi. Najboljša vina bodo seveda nagradili in vinogradnikom podelili diplome ter kolajne in razna darila, ki prihajajo na občino od raznih ustanov in podjetij.

V okviru razstave bodo tudi razne prireditve. Tako bo danes ob 17. uri na trgu v Nabrežini koncert godbe na pihala «E. Toti» iz Trsta, ob 20. pa bodo predvajali barvni dokumentarni film o naravnih lepotah našega področja. Jutri se bo razstava odprla ob 9. uri, ob 17. bo na športnem igrišču nogometna tekma med kraškim moštvom in enajstorico ladjedelnice iz Tržiča, ob 20.30 pa bo na trgu koncert domače godbe na pihala. V ponedeljek se bo razstava spet odprla ob 9. uri in se bo dokončno zaključila od 24. uri. Tudi v ponedeljek bodo ob 21. uri predvajali omenjeni dokumentarni film. Razen tega je v prostorih prosvetnega društva Igo Gruden razstava slik naših tržaških slikarjev, ki je bila odprta sinoči.

V Nabrežini bo torej te dni živahno in pestro. Za postrežbo gostom bodo poskrbeli v kioskih na trgu in v vseh lokalih, ki so se dobro pripravili na prihod domačih in tujih gostov. Kakor v Dolini, bosta tudi v Nabrežini dva Miljčana pekla čevapčiče, postregli pa jim bodo tudi s kraškim pršutom, «pidoči» in ribami.

V ponedeljek v angleščini «Luči in zvoki»

Te dni so se v miramarskem parku začele predstave «Luči in zvoki», ki jih že peto leto zaporestjo prireja tržaška letoviščarska in turistična ustanova. V prejšnjih letih so patetično zgodbo Maksimiljana in Karlote podajali v italijanščini in v nemščini, letos pa jo bodo začeli tudi v angleščini, kar se je pokazalo potrebno spričo vedno večjega prihajanja ameriških, angleških in skandinavskih turistov v naše mesto in skozi naše mesto. Prva predstava v angleščini bo v ponedeljek ob 21. uri, redne predstave pa se bodo začele 8. julija in se potem ponavljale do 30. septembra vsak ponedeljek ob 21. uri.

Kvaliteta angleške predstave «Maximilian of Mexico, an Emperor's Tragedy» je zajamčena, saj so pri njeni realizaciji sodelovali najboljši igralci znanega londonskega «Old Vic» teatra kot so na primer John Stride, June Tobin, Coral Browne, Andrew Cruickshank in drugi. Pri realizaciji predstave je sodeloval tudi znani italijanski operni pevec Di Stefano, ki poje v romanci «Miramar» in «La Paloma». Režija je bila v rokah gledališkega producenta dunajske Volksoper Marcela Prawyja.

Razstava slovenskih slikarjev v Nabrežini

Sinoči je bila v prostorih prosvetnega društva «Igor Gruden» v Nabrežini otvoritev slikarske razstave tržaških slovenskih umetnikov: Cesarja, Černigoja, Lukežiča, Hlavatyja, Palčiča in Spacala. Razstavo je otvoril predsednik prosvetnega društva in se zahvalil umetnikom, ki so sprejeli povabilo društva, da priredijo razstavo slik tudi v Nabrežini kot so jo pred kratkim priredili na Opčinah in na Proseku. To je prireditev, ki bo pritegnila veliko število obiskovalcev — Nabrežincev, ljubiteljev slikarske umetnosti. Prireditelji razstave tržaških umetnikov v prosvetnem društvu v Nabrežini pričakujejo velik obisk tudi zato, ker je v teh dneh v Nabrežini razstava vin, ki jo prireja občina.

Slikarska razstava bo odprta danes in jutri.

Kamion oplazil pešca in mu poškodoval levo roko

Sinoči ob 22.50 so pripeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na ortopedskem oddelku, Maria Sarda, starega 22 let iz Ul. S. Michele 22. Zdravniki so mu ugotovili poškodbe po levi roki. Ozdravel bo v 10 dneh.

V bolnišnici je Sardo povedal, da je okrog 22.10 hodil ob robu pločnika v Ulici Valerio, ko je privožil mimo neki kamion z evidenčno tablico iz Padove, ga oplazil po levi roki in nadaljeval svojo pot. Kasneje so ugotovili, da se šofer kamiona ni niti zavedel, da je poškodoval Sarda.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

DANES, 29. t. m.
s pričetkom ob 21. uri
na STADIONU «PRVI MAJ», Vrdelska cesta 7

LAZ'R S P'D KLANCA

komedija v dveh delih

Slovensko gledališče v Trstu sporoča, da bo zaradi preobsežne scene to delo uprizarjalo samo na stadionu «1. maja» in zato vabi vse cenjeno občinstvo, naj si ogleda to nadvse lepo in zavabno komedijo v domačem narečju.

Prodaja vstopnic:
pri Angeli Pečar v Lonjerju, v gostilni pri Društvu v Ricmanjih, v trafiki Križmančič v Bazovici, v gostilni Kralj v Trebčah, v cvetličarni Danila Žerjal v Križu, v pekarni Jazbec v Nabrežini ter eno uro pred pričetkom predstave pri blagajni na stadionu.

DIJAŠKE VSTOPNICE SO NA RAZPOLAGO

Tudi SZ na festivalu fantastičnega filma

Prvega festivala fantastičnega filma, ki bo v Trstu od 6. do 14. julija, se bo udeležila tudi Sovjetska zveza z Beljajevim filmom «Anfibijski človek». Tako bo na festivalu uradno sodelovalo 7 držav in sicer ZDA, SZ, Češkoslovaška, Poljska, Francija in Italija.

V okviru festivala bodo prikazali kakih 10 vsebinskih filmov in približno enako število dokumentarnih kratkometražnih filmov in risanic. Absolutno novost bo predstavljal ameriški film «Človek votlih orbit» (X, the Man With X — Ray Eyes), ki pripoveduje zgodbo človeka, ki lahko vidi skozi stene hiš. Ta občutek posreduje film tudi gledalcu po zaslugi posebne tehnike, ki je v tem filmu prvič preizkušena.

ŠOLSKE PRIREDITVE

Osnovna šola v Mačkovljah vabi na šolsko prireditev, ki bo danes, 29. t.m. ob 17. uri.

Osnovna šola na Pesku vabi na ogled razstave risb in ročnih del, ki bo danes 29. t.m.

Osnovna šola v Križu priredi danes 29. t.m. razstavo ročnih del in risb.

Mali oglasi

VPELJANO TVRDKO gospodinjskih predmetov na debelo, v centru, oddamo po inventurni ceni zaradi selitve. Pisati ponudbe na upravo našega lista.

Izleti

Prosvetno društvo Andrej Cok na Opčinah priredi v nedeljo 7. julija izlet na Mangart. Vpisovanje pri Draščkovih.

14. julija bo priredilo Prosvetno društvo «Matjašič» iz Barkovelj izlet k izviru Soče. Odhod ob 4.30, povratek okrog 23. ure. Za izlet je potrebna propustnica. Za osebe, ki nimajo propustnice, a so pripravljene plačati stroške za kolektivni vizum, je možna vključitev v izlet s skupnim potnim listom. Vpisovanje vsak dan razen nedelje od 20. do 21.30 na sedežu pri Rumeni hiši. Ob povratku se bodo izletniki ustavili za dve uri v Novi Gorici. Odhod bo izpred Rumene hiše.

Prosvetno društvo v Skednju organizira dne 28. julija 1963 izlet v Gozd Martuljek in v Vintgar. Vpisovanje v prostorih prosvetnega društva, Via di Servola št. 124/1, vsak dan od 20.30 do 21.30 razen ob sobotah in nedeljah.

Josip Lovriha, Dolina št. 233, ima osmico ter vabi vse prijatelje žlahtne kapljice na obisk.

URARNA — ZLATARNA
LAURENTI
Trst, Largo S. Santorio, 4
Tel. 723240
Bogata izbira ur in zlatnine za BIRME, POROKE in KRSTE
Poseben popust!

ZDRAVNICA
Dr. Ana Marija SANCIN
specialistka
za zobne in ustne bolezni
sprejema
v Ul. Servola štev. 174 (Škedenj) — tel. 77-309
od 11. do 13. in od 16. do 18. ure
ter po dogovoru

PRISPEVAJTE ZA DIJAŠKO MATICO!

Kino

Nazionale 15.00 «Il figlio dello sceicco» Gordon Scott, Moira Orfei. — **Arcobaleno** 14.30 «La nave matta di mister Roberts» Henry Fonda, James Cagney, William Powell, Jack Lemmon. Technicolor.
Fenice 15.00 «Vento di terre lontane» Technicolor.
Excelsior 15.00 «Notti nude» Eastmancolor. Prepovedano mladini.
Grattacielo 16.00 «L'inesorabile detective» Eddie Constantine.
Supercinema 14.30 «9 ore per Rama» Cinemascope. Technicolor.
Alabarda 15.00 «Il passo del diavolo» Western. Robert Taylor.
Filodrammatico 15.00 «Signorine non guardate i marinai» Alan Ladd.
Aurora 15.00 «Pugno proibito».
Cristallo 15.00 «100 ragazze e un marinaio». Elwis Presley. Technicolor.
Capitol 15.00 «Il mio corpo ti appartiene» Marlon Brando.
Garibaldi 14.30 «A cavallo della tigre» Nino Manfredi, Valeria Morriconi.
Massimo 15.00 «I moschettieri del re» Technicolor.
Impero 15.00 «Una sposa per due».
Moderno 15.00 «I due della legione» Franchi Ingrassia, Alighiero Noschese. Zadnji dan.
Astoria 15.00 «La furia dei barbari» Technicolor.
Astra 15.30 «Il dominatore dei 7 mari».
Vittorio Veneto 15.30 «Agente 007 licenza di uccidere». Technicolor.
Abbazia 15.00 «Marcia o crepa». Stewart Granger, Dorian Gray.
Marconi 15.00 «Nel Mar dei Caraibi» Technicolor. Maureen O'Hara.
Ideale 15.00 «Totò di notte No. 1» Technicolor. Prepovedano mladini.
KINO NA PROSTEM
Satellite (Naselje S. Sergio) 20.30 «Seminole» Technicolor. Rock Hudson, Anthony Quinn.
Marconi 20.15 «Nel Mar dei Caraibi» Technicolor. Maureen O'Hara.

Razstave

V prostorih Prosvetnega društva «Igo Gruden» v Nabrežini je razstava slik tržaških slikarjev.

V prostorih prosvetnega društva «Slavko Skamperle», Vrdelska cesta 7, je razstava slik in risb Tončke Kolerič. Razstava bo odprta samo še danes od 17. do 21. ure.

Pedagoški odsek sindikata slovenske šole vabi na

RAZSTAVO NAJBOLJŠIH RISB

učencev naših šol od 6. do 15. leta starosti.

Izdelki bodo razstavljeni v osnovni šoli v Ul. sv. Frančiška 42

od 28. junija do 2. julija od 9. do 13. in od 17. do 20. ure.

Otvoritev bo 28. junija ob 18 uri.

Člani izbirne komisije so bili:

Lojze Spacal, akademski slikar
Marija Corsini, didaktična ravnateljica
Ksenija Diracca, profesorica risanja
Anica Kalan, učiteljica

Imena nagrajencev bomo objavili kasneje.

Danes je po hudi bolezni preminila naša draga teta

Marija Bizjak

stara 78 let

Pogreb drage pokojnice bo jutri, v nedeljo popoldne, iz hiše žalosti na Colu št. 10

Žalujoča družina BIZJAK in ostalo sorodstvo

Repentabor, 29.VI.1963.

SESTANEK ITALIJANSKO-JUGOSLOVANSKEGA ODBORA ZA LES

Razprava o trgovini z lesom in tehničnih gozdarskih vprašanjih

Les in drva sta zelo važna postavka v jugoslovanskem izvozu v Italijo - Današnje velesejemske prireditve

V okviru dneva lesa na tržaškem velesejmu in raznih velesejemskih zasedanj je bil včeraj v sejni dvorani trgovinske zbornice sestanek italijansko-jugoslovanskega mešanega odbora za les, ki se sestaja enkrat na leto. Sestanka se je udeležilo okrog 30 lesnih strokovnjakov z obeh strani, predsedoval pa mu je inž. Vitantonio Pizzigallo, generalni ravnatelj za gorsko gospodarstvo. Jugoslovansko delegacijo je vodil tajnik odseka za gozdarstvo in les Zvezne gospodarske zbornice iz Beograda inž. Jerenić. Goste je sprejel na vhodu v dvorano dr. Bellarosa, generalni inšpektor za gozdove v Trstu. Sestanek je bil izključno na tehnični ravni. Na njem so razpravljali o trgovini z lesom pa tudi o raznih strokovnih vprašanjih, ki so v zvezi z gozdnim gospodarstvom.

Les in drva imata namreč zelo važno mesto v jugoslovanskem izvozu v Italijo, zlasti pa v izvozu iz Slovenije, kajti Italija zelo potrebuje to surovino. Zato sta tudi obe državi zainteresirani na razvoju gozdov in ohranitvi gozdnega bogastva. Spričo tega so obravnavali tudi vprašanje boja proti raznim gozdnim škodljivcem, kot je na primer borov prelec. Razpravljali so tudi o sečnji gozdov, o izsekavanju, da se gozdovi primerno razredčijo itd.

Ugotovili so tudi, da se je zelo povečal jugoslovanski izvoz iglavcev, po katerih je v Italiji veliko povpraševanje. Pomenili so se tudi o ukrepih, ki bodo potrebni za zagotovitev dobave drv pozimi, tako da bi bolje potekala kot lani. Dosegli so tudi načelni sporazum o uvozu parketov iz Jugoslavije, ki so zelo dobre kakovosti, saj je v Jugoslaviji obilo javorovega lesa, tako da se lahko dovolj časa suši. Na sestanku so izčrpno obravnavali še razna druga tehnična vprašanja. Delo so dejansko končali ob 13. uri, popoldne pa so šli na izlet na Kras. Danes pa bodo goste odpotovali na obisk v Oglej in Gradež.

Danes bo v sejni dvorani trgovinske zbornice šesto mednarodno zasedanje o pohištvu, ob 12.30 pa bodo proglasili zmagovalce natečaja za hotelsko pohištvo. Ob 9.30 se je začelo na velesejmu deželno zasedanje obrtnikov, ob 10.30 pa se bodo sestali italijanski in jugoslovanski gospodarstveniki, ki se ukvarjajo s konfekcijo in oblačili. Ob 20. uri pa bodo predvajali v sejni dvorani na velesejmu dokumetnarne filme o deželi.

Posojila hranilnice tržaški občini

27. in 28. t.m. je tržaška občina sklenila s tržaško hranilnico naslednje pogodbe za posojila v zneskih:

8.600.723 lir za gradnjo kompleksa INA-Casa pri Sv. Ivanu za nameščence občine in Acegat;
30.000.000 lir za notranja vzdrževalna dela in za vzdrževanje streh občinskih poslopij (I. in II. obrok);
45.000.000 lir za gradnjo otroškega vrtca v Rocolu;
11.100.000 lir za ureditev osnovne šole pri Sv. Ani;
27.500.000 lir za nakup materiala in naprav za S.U. Piccole Ferrovie (Openski tramvaj);
30.000.000 lir za ureditev novega sedeža liceja - gimnazije «F. Petrarca»;
8.000.000 lir za popravilo zvonika v Križu;
3.170.000 lir za stroške načrta za sedež umetnostnega inštituta za urejevanje in okrasitev ladij ter notranjih prostorov;
1.190.000 lir za večje stroške v zvezi s popravilom strehe osnovne šole v Križu (I. obrok);
120.000.000 lir za vzdrževanje cest na mestnem področju vključno s predmestji in za polaganje bitumskih prevlek (I., II. in III. obrok);
20.000.000 za ureditev pločnikov na mestnem področju in v predmestjih;
10.000.000 lir za novo ureditev telekališča in naprav na stadionu pri Sv. Soboti in za gradnjo podzemskega prehoda na stadionu;

Zadevne pogodbe sta podpisala za občino odbornik za proračun dr. Rocco, za tržaško hranilnico pa njen predsednik odv. Faut.

***

○ Danes, 29. t.m. bo pokriti bazen na razpolago javnosti od 13. do 19. ure, ker bodo dopoldne v bazenu tekmovanja za pokal Scarioni.

Križarka «Garibaldi» v pristanišču

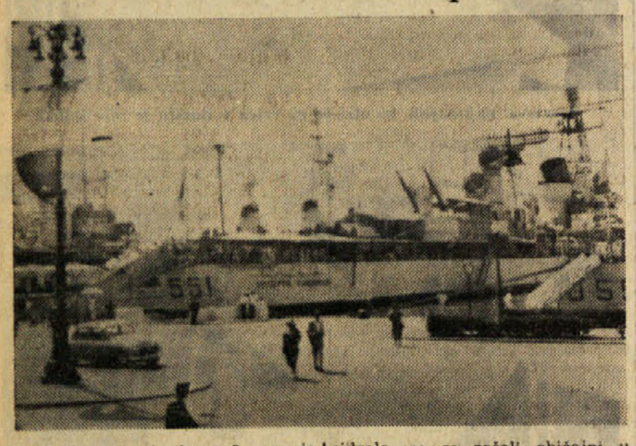

Včeraj zjutraj okrog 8. ure je priplula v naše pristanišče eskadra italijanske vojne mornarice, v kateri so križarka «Giuseppe Garibaldi», torpedni lovec «Indomito», pomožni ladji «Stromboli» in «Vesuvio» ter cela vrsta manjših enot. Eskadri poveljuje admiral Ernesto de Pellegrini dai Coi. Kmalu potem ko so se ladje zasidrale, so se začeli običajni uradni obiski. Križarka «Garibaldi» je največja in najmodernejša italijanska vojna ladja. Oborožena je s topovi in z raketnimi izstrelki. V teku včerajšnjega dne pa so odplule iz tržaškega pristanišča proti Anconi velika torpedovka «San Marco» ter fregati «Centauro» in «Rizzo».

SMRTNA PROMETNA NESREČA PRI ŠTRAMARJU

Avto do smrti povozil deklico ki je čez cesto stekla k materi

Sunek je nesrečnega otrcka vrgel kakih 6 m daleč in mu povzročil smrtne rane, zaradi katerih je takoj po prevozu v bolnišnico izdihnil

Mlada deklica je včeraj opoldne izgubila življenje pri prometni nesreči pri Štramarju. Vest o tragični smrti komaj 7-letne Lili Crevatinove iz Ul. Costalunga 195/3 je globoko odjeknila v mestu. Lili je včeraj skupaj s prijateljico svojih let hodila po desni strani ceste. Komaj je prekoračila most nad Ospom, je hotela k materi, ki je skupno z nekaterimi otroki hodila na levi strani.

Prav v tistem trenutku je iz Milj proti Žavljam privozil s svojo Simco Aronde TS 40285 20-letni Nevio Ficiur s ceste pri Orehu 24. Ficiur se gotovo ni nadejal, da bo mala Lili nenadoma prekoračila pot in trčenje je bilo neizbežno. S prednjim delom avta je Ficiur zadel Crevatinovo tako močno, da jo je sunek vrgel kakih 6 metrov daleč pred avto. Ficiur je deklici takoj priskočil na pomoč, jo položil v avto in jo z vso naglico odpeljal v bolnišnico. Zdravniki so mali Lili ugotovili neštete udarce in zlome kosti, ter so jo takoj sprejeli na prvi kirurški oddelek. Toda preden so jo bolničarji prenesli na bolniško posteljo je nesrečna mala Crevatinova že podlegla hudim notranjim poškodbam.

Na kraj nesreče so prihiteli agenti prometne policije, ki so uvedli preiskavo o vzrokih nesreče. Kot so mogli ugotoviti, se je nesreča zgodila tako, kot jo je opisal sam Ficiur, ko je otroka prepeljal v bolnišnico. Ta tragičen dogodek naj bo staršem in otrokom, pa seveda tudi šoferjem še enkrat v opozorilo, da je na cestah potrebna največja previdnost.

Slučajno pojasnjena tatvina vetrobrana

Te dni so agenti komisariata na Trgu Stare Mitnice prijavili sodišču zaradi tatvine 19-letnega Andrea Frisenno iz Ul. Nordio 3. Z zadevo so se agenti ukvarjali že precej časa. Že 18. maja je 19-letni Sergio Zannier iz Ul. San Zenone prijavil policiji, da so mu neznanci ukradli vetrobran iz plastike, ki ga je imel na svojem skuterju, ki ga je pustil pred nekim lokalom v Ul. della Guardia. Naslednji dan pa je Zannier bil v bližini bara «Sportivo» v Ul. dell'Istria. Na svoje veliko začudenje je na nekem motorju opazil svoj vetrobran. Vstopil je v lokal in vprašal čigav je motor. 21-letni Roberto Pittana iz Ul. del Pozzo št. 2 mu je povedal, da je motor njegov, ter da mu je vetrobran daroval prijatelj, ki ga kličejo «Tanape».

Seveda se je Zannier spet zglasil na policiji in povedal kaj se mu je zgodilo. Po dolgem času so agenti le izsledili tatu v osebi Frisenne in ga prijavili sodišču. Pittano pa so tudi prijavili sodišču zaradi sprejemanja ukradenega blaga.

Obisk misije EGS v ladjedelnicah

Misija Evropske gospodarske skupnosti, ki je sedaj na obisku v Italiji, si te dni ogledala ladjedelnice CRDA v Tržiču. Nato pa je obiskala Tovarno strojev in ladjedelnico Sv. Marka v Trstu. Goste je spremljalo nekaj funkcionarjev IRI.

POROČILO TRGOVINSKE ZBORNICE ZA MAJ

Napredek v industriji in trgovini nazadovanje v pristaniškem prometu

Zaposlenih je bilo 96.716 delavcev in uradnikov brezposelnih pa 8.036 - Porast meničnih protestov

Trgovinska zbornica je izdala poročilo o gospodarskem položaju v maju, ki kaže na določeno izboljšanje v primerjavi z aprilom. Kot vsako leto se proti poletju veča proizvodnja in viša število zaposlenih. Tudi življenjski stroški so ostali v primeri z aprilom v glavnem nespremenjeni, medtem ko so v primeri z lanskim majem porasli kar za 8,8 odstotka. Indeks življenjskih stroškov je namreč znašal v maju 77,28, medtem ko je znašal lani v istem mesecu 71,05. Cene na debelo so se zvišale pri surovem maslu in salami.

Mesa smo v tržaški občini pojedli 9.895 stotov, to je za 1,7 odstotka več kot lani v maju. Rib, mehkužcev in rakcev smo potrošili 2.846 stotov, to je nekaj manj kot lani; v prvih petih mesecih pa 9.156 stotov, to je kar za 11,3 odstotka manj kot lani. Tega so krive tudi višje cene rib. Zelenjave in krompirja so pripeljali v maju na trg 22.772 stotov, sadja pa 18.902 stota, to je nekoliko več kot lani v istem mesecu. Tobaka pa smo pokadili 38.809 kg, medtem ko je znašala potrošnja lanskega maja 42.568 kg.

Kar se tiče prodaje blaga na drobno sploh, se je v maju precej povečala potrošnja oblek in čevljev, ker so ljudje močno povpraševali po pomladanskih artiklih. Vendar je bilo večje povpraševanje po cenenem blagu. Tudi na obroke se je prodaja povečala.

Industrijska proizvodnja je dosegla v maju kar 294,9 točke proti 273,1 točke v aprilu in 242,4 točke v maju 1962, kar pomeni lep uspeh. Litega železa so proizvedli v maju 9.028 ton, plošč pa 4.445 ton. Prvih pet mesecev je znašala proizvodnja litega železa 64.450 ton, plošč pa 21.137 ton, kar pomeni ,da se je v primeri z lanskim letom znižala za 12,9 odstotka. Surovega olja so rafinerije predelale 116.631 ton, lani v maju pa 129.716 ton. Proizvodnja jute, platna in vreč se je zvišala za 12,4 odstotka v primerjavi z lanskim letom.

31. maja je bilo na našem ozemlju zaposlenih 96.716 delavcev in uradnikov, to je 975 več kot v aprilu. V primeri z lanskim majem se je število zaposlenih zvišalo za 3,6 odstotka. Brezposelnih pa je bilo 8.036, to je 280 manj kot v aprilu in 1.253 manj koi lani v maju (13,5 odstotka). Stavkalo je 5.860 delavcev, ki so izgubili 79.736 ur dela.

Zvišalo se je število protestiranih menic in trat. Meničnih protestov je bilo 2.696 v skupnem znesku 106.527.281 lir. Nesprejetih trat pa je bilo 2.038 za skupno 122.210.713 lir. Skupno vsota izterjanega davka je znašala 1.260 milijonov, od katerih 835 milijonov od IGE (davka na poslovni promet). V primerjavi z istim mesecem lani se je inkaso od davkov zvišal kar za 449 milijonov.

Trgovinski pomorski promet je znašal 400.985 ton, to je 5,6 odstotka manj kot v aprilu. Tudi v primerjavi z lanskim majem se je pristaniški promet skrčil za 10 odstotkov. V prvih petih mesecih je znašal promet 2.087.826 ton, to je 3,7 odstotka manj kot v prvih petih mesecih lani. Promet po železnici je znašal 189.698 ton, to je 0,8 odstotka več kot v aprilu. V prvih petih mesecih je znašal železniški promet 943 tisoč 282 ton, to je 7 odstotkov manj kot lani (1.013.842 ton).

Za kmetijstvo je bil maj še kar ugoden, ker je bilo dovolj dežja, tako da ni manjkalo paše in je moča ugodno vplivala tudi na povrtnine. Primanjkovalo pa je suhe krme.

Turizem je nekoliko napredoval v primeri z istim mesecem lani. Bilo je namreč 30.072 nočnin italijanskih gostov in 19.081 nočnin tujih, lani pa 25.425 nočnin domačih in 17.386 nočnin tujih gostov.

31. maja je bilo na vsem področju 301.529 prebivalcev, v tržaški občini pa 275.388. Rodilo se je 307 otrok, umrlo pa 285 oseb.

Trije ranjenci pri nesreči v Žavljah

Pri nesreči, ki se je dogodila včeraj ponoči pri Žavljah in o kateri smo poročali včeraj, so se ponesrečile tri osebe. Vse tri so prepeljali v bolnišnico s privatnimi avtomobili. 43-letni uradnik Agostino Miliani iz Ul. Buonarroti št. 50/2, ki je vozil avto, se je pobil po desnem očesu, zgornji ustnici, desni podlakti in ima verjetni zlom čeljusti. Sprejeli so ga na drugi kirurški oddelek s prognozo okrevanja v 10 dneh. V avtu se je vozil tudi 30-letni delavec Sergio Della Pietra iz Ul. Manzoni 12. Tudi njega so sprejeli na drugi kirurški oddelek zaradi ran na desnem sencu in zloma zgornjih sekalcev. Ozdravel bo v 15 dneh. 38-letni uradnik Silvano Di Majo iz Ul. Locchi 40 pa se bo moral zdraviti 10 dni zaradi lažjih ran na desni veki, desnem kolenu in piščali. Zdravniki so mu nudili prvo pomoč in ga potem odposlali domov.

Z vespo v avto

Na ortopedski oddelek glavne bolnišnice, kamor so ga prepeljali s policijskim avtom, so včeraj sprejeli 49-letnega Luigia Mosettija iz Ul. T. Luciani 18. Mosetti se je pobil po desnem komolcu z verjetnimi kostnimi poškodbami, ranil se je tudi po desni rami ter po levem kolenu in nogi. Izjavil je, da je malo prej vozil po Ul. Molino a Vento vespo TS 24058 proti središču mesta. Ko je dospel do vogala Ul. Rivalto je trčil v levo stran avta Opel Olimpia TS 19504, ki ga je vozil 32-letni Adolfo Saul iz Ul. Giustinelli 1, ki je ravno tedaj zapuščal parkirni prostor na desni. Mosetti se bo moral zdraviti od 8 do 20 dni, če ne bodo nastopile komplikacije.

Gad ga je pičil

Včeraj ob 14.30 so s privatnim avtom prepeljali v bolnišnico 28-letnega Viktorja Škabarja iz Repna 26. Škabar je povedal, da ga je malo prej pičila kača, ko je delal v kamnolomu «Petrovizza» v Repnu. Izjavil je, da je premikal neki kamen pod katerim je bil gad. Zdravniki so ga sprejeli na prvi kirurški oddelek zaradi ugriza na desnem sredincu. Škabar se bo moral zdraviti tri dni.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 28. junija 1963 se je v Trstu rodilo 16 otrok, umrlo pa je 6 oseb.

UMRLI SO: 77-letna Gilda Skrinjar por. Guatto, 69-letna Regina Petrovich, 84-letna Ortensia Odorico vd. Berrettini, 84-letna Luigia Licen vd. Licen, 50-letna Vanda Vattovani vd. Bembo, 70-letni Urbano Giachellich.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

INAM Al Cammello, Drevored XX. Settembre 4; Godina, Trg sv. Jakoba 1; Sponza, Ul. Montorsino 9; Vernari, Trg Valmaura 10; Vielmetti Trg Borsa 12.

OBIŠČITE
XV. TRŽAŠKI VELESEJEM
RAZSTAVA SPECIALIZIRANE OPREME ZA HIŠO
Med obiskovalci se žrebajo krasne nagrade, med katerimi avto FIAT 500 in osem televizorjev

12 OSEB PRED TRŽAŠKIM POROTNIM SODIŠČEM

Tudi po zaslišanju vseh obtožencev je zadeva z ropom ostala nerazčiščena

Vsi obtoženci skušajo zmanjšati svojo krivdo in v mnogih primerih tudi preklicujejo izjave, ki so jih padali v preiskovalni fazi

Pred porotnim sodiščem (predsednik Rossi, tožilec Visalli, zapisnikar Strippoli) se je nadaljevala včeraj obravnava proti skupini 12 obtožencev, ki so zakrivili, vsaj tako trdi obtožnica, dolgo vrsto tatvin, posebno avtomobilov in motorjev. Med obtoženci pa je tudi že 50-letna ženska, mati enega izmed obtožencev. Gre za Mario Castrignano por. Casagrande, katero so obdolžili, da je sprejela od svojega sina Fabia več ukradenih predmetov (v glavnem gre za odeje in avtomobilska pogrinjala) ter jih zastavila v javni zastavljalnici. Sin Fabio, ki je eden izmed glavnih obtožencev, pa je na predvčerajšnji obravnavi izjavil, da mati ni vedela, da je šlo za ukradeno blago.

Toda te in podobne podrobnosti, o katerih se je govorilo na obeh dosedanjih zasedanjih sodišča, so le postranskega pomena. V središču pozornosti je še vedno vprašanje: ali sta Rizzi in Pulin zagrešila rop na škodo Veglie Capolino, lastnice tobakarne na Trgu Goldoni? Ženska je včeraj pričala pred porotniki, toda njene izjave niso utegnile kdovekaj bolje pojasniti tisti nočni dogodek na trgu pred splošno bolnišnico. Capolino je sicer gotova, da sta pri ropu sodelovala dva mladeniča in da jo je eden izmed njiju fizično napadel, vrgel na tla, ji iztrgal torbico in zbežal, drugi pa je bil v bližini s prižganim motorjem. Ko so jo vprašali, če spozna med obtoženci svoja napadalca, je iskreno povedala, da ju ne more prepoznati. Povedala je samo, da je en mladenič nosil vetrovko in beretko s senčnikom. Svojci obeh obtožencev pa so zanikali, da bi bila mladeniča kdajkoli oblečena na tak način.

Že včeraj smo omenili, da je Casagrande izjavil preiskovalnim organom, da mu je eden izmed obtožencev ropa priznal to dejanje. Na obravnavi pa je Casagrande preklical prejšnje izjave ter je dejal, da si je vse to izmislil, ker se je hotel maščevati nad Pulinom in Rizzijem. Tudi Aldo Rustja je včeraj zanikal, da bi mu Rizzi priznal sodelovanje pri roparskem podvigu. «Vse to sem zvedel na ulici in po lokalih — je zatrdil. Nekega večera se je govorilo o tem v nekem baru na Pončani. Ne vem, če je o tem govoril Rizzi, ali pa kdo drug. Na vsak način sem najprej zvedel za rop iz časopisov».

Neka druga priča pa je zelo poslabšala položaj obeh mladeničev. Mladi Giancarlo Poldrugo je povedal, da se je več časa družil z Rizzijem, ko si je ta prilastil 60.000 lir, ki so bile last trgovine Delavskih zadrug pri Sv. Jakobu. Skupaj sta živela teden dni izven Trsta in v vsem tem času mu ni bilo treba plačati niti beliča za prenočnino in hrano. Poldrugo je še pristavil, da mu je Rizzi priznal nekega večera pred kinom «Supercinema», da je sodeloval pri ropu. Priča je praktično potrdila kar je že izjavila preiskovalnemu sodniku.

Te izjave pa bi kmalu drago stale Poldruga. Ko se je znašel pred poslopjem porotnega sodišča, sta se zapodila za njim dva obtoženca, ki nista v priporu: Carmelo Scuccimarra in Luciano Crevatin. Mladenič se je tega napada zelo ustrašil ter je prosil karabinjerje za pomoč. Iz sodnijske palače se je odpeljal z avtom kap. Pazzaglie, poveljnika sodnijske policije karabinjerjev.

Na predvčerajšnji razpravi so porotniki zaslišali že vse obtožence. Na splošno so mladeniči skušali zmanjšati svojo odgovornost ter so v mnogih primerih preklicali izjave, ki so jih podali preiskovalnim organom. Obtoženec Crevatin je na primer trdil, da ni pomagal Pulinu, ko je ta zbežal z motorjem. Obtožnica je trdila, da se je Pulin nekega večera peljal z ukradenim motorjem. Nenadoma so mu karabinjerji zastavili pot in po nesreči mu je prav tedaj ugasnil motor. Pulin je baje nekaj časa porival vozilo, dokler se motor ni spet prižgal. Zaradi tega je moral celo plačati globo. Pulin pa je trdil, da ni ukradel nekega fotografskega aparata. Kupil ga je menda pošteno na Nizozemskem.

Predvčerajšnjim ni bilo na obravnavi obtoženca Zoka. Včeraj pa je bil mladenič prisoten. Izjavil je, da se ima zahvaliti za vse svoje sedanje nevšečnosti svoji ljubezni, ali pravzaprav strasti do motorjev. Zok je pred časom pisal predsedniku porotnega sodišča, pri čemer se je izrazil dobesedno takole: «Ni prvič, ko me je ta strašna strast do motorjev pripeljala pred sodišče, toda nikoli se nisem zavedal tako kot danes hude napake, ki sem jo zagrešil. Kradel sem motorna vozila samo, da sem ustregel strasti, ki me je v trenutkih duševne šibkosti popolnoma premagala. Vedno sem skušal pripeljati vozila na kraj, kjer so bila ukradena ter sem se zoperstavil tovarišem, ki so jih hoteli poškodovati».

Obravnava se bo nadaljevala pojutrišnjem, ko bo spregovoril javni tožilec.

VČERAJ NA SLOVENSKIH SREDNJIH ŠOLAH

Pismene naloge slovenskih maturantov iz italijanščine

Kandidati so lahko izbrali med tremi predloženimi temami

S pismeno nalogo iz italijanščine so se včeraj ob 8.30 začeli zrelostni izpiti na klasičnem in znanstvenem liceju, učiteljišču in trgovski akademiji. Skupno se je letos prijavilo k izpitom 85 dijakov, in sicer 17 na klasičnem liceju (12 iz Trsta in 5 iz Gorice), 20 na znanstvenem liceju (1 privatist), 21 na učiteljišču (7 iz Trsta, 6 iz Gorice in 8 privatistov) ter 27 na trgovski akademiji (23 rednih in 4 privatisti). Zaradi praznikov bodo kandidati imeli dva dni prosto, v ponedeljek pa bodo nadaljevali z nalogo iz slovenščine.

Na vsaki šoli so imeli včeraj kandidati na izbiro tri naloge. Objavljamo besedilo vseh nalog v izvirniku kot so bile postavljene.

KLASICNI LICEJ

1. Qualche tipico aspetto della vita italiana interpretato o rappresentato da uno scrittore o da un poeta del secolo XIX.
2. Aspetti e problemi dell'equilibrio europeo tra la fine dell'800 e l'inizio del 900.
3. Obrazložitev pesmi:
G. Pascoli

«RIO SALTO»

Lo so: non era nella valle fonda
suon che s'udia di palafreni
andanti:
era l'acqua che giù dalle stillanti
tegole a furia percotea la gronda.
Pur via e via per l'infinita
sponda
passar vedevo i cavalieri erranti,
scorgevo le corazze luccicanti,
scorgevo l'ombra galoppar
sull'onda.
Cessato il vento poi, non
di galoppi
il suon udivo, nè vedea tremando
fughe remote al dubitoso lume,
ma voi solo vedevo, amici pioppi!
Brusivano soave tentennando
lungo la sponda del mio dolce
fiume.

G. Pascoli «Mirycae»

ZNANSTVENI LICEJ

1. Leopardi prosatore.
2. Dite come l'ardimento dell'uomo e le conquiste della scienza rispecchino uno degli aspetti più significativi della vita odierna.
3. Obrazložitev pesmi:
G. d'Annunzio

«VESPRO D'AGOSTO»

Rientran lente dalle liete pesche
sette vele latine,
e portan seco dalle ondate
fresche
di fragranze marine.
Son bianche, rosse, gialle e
su ci raggia
l'occhiata ultima il sole,
s'allunga all'aura una canzon
selvaggia
d'amore e di viole.
Ne 'l ciel di perla le rondini
brune
ricaman voli a sghembo,
non si vede de 'l mar li tra le
dune
che un cinereo lembo.
Il fiume è pieno di riflessi:
a schiera
le sette vele stanche
vengono innanzi insieme con
la sera:
son gialle, rosse e bianche.

G. d'Annunzio «Primo vere»

UCITELJIŠCE

1. Culto delle memorie ed il sentimento della patria nell'opera di Ugo Foscolo;
2. Pinocchio, personaggio d'arte, offre anche utili ed importanti motivi di osservazioni pedagogiche;
3. Obrazložitev pesmi:
Diego Valeri

«VENEZIA»

(dalla raccolta «Campanellino»).

TRGOVSKA AKADEMIJA

1. Aspirazioni e movimenti liberali europei della prima metà del secolo XX;
2. Gli attuali sviluppi del progresso umano in tutti i campi non debbono lasciar cadere i veri, antichi, eterni valori morali dell'uomo;
3. Il libro è sempre un amico: esso può esortarci a meditare o distrarci con le sue fantasie; può portarci nel regno del meraviglioso o dell'incanto poetico; oppure interessarci con argomentazioni scientifiche e nozioni tecniche, ma in ogni caso riempie utilmente le nostre ore, porge alimento al nostro pensiero. Quali libri sono stati i più veri amici durante il corso degli studi compiuto?

Slovenski biliotekarji na obisku v Gorici

Včeraj dopoldne so bili na obisku v Gorici predstavniki podružnice društva bibliotekarjev iz koprskega okraja. Med njimi so bili vodje knjižnic iz Kopra, Sežane in Nove Gorice.

V prostorih državne knjižnice v Ul. Mameli v Gorici jih je sprejel ravnatelj te knjižnice dr. Giulio Manzin, ki je gostom razkazal nekatere zanimivosti goriške knjižnice in jim poklonil tudi več publikacij. Zahvalil se mu je ravnatelj študijske knjižnice iz Kopra Srečko Vilhar in izrazil željo, da bi se medsebojno sodelovanje tudi na knjižnem področju nadaljevalo in še bolj okrepilo. Poklonil mu je v dar tudi umetniško skulpturo. Tudi dr. Manzin se je strinjal s tem, da se sodelovanje nadaljuje in še bolj razširi.

Gostje so si ogledali še pokrajinski muzej na Kornu ter se nato vrnili okrog 13. ure v Novo Gorico, kamor jih je spremljal tudi dr. Manzin.

Nesreči dveh Štandrežcev

Ob 9. uri so z rešilnim avtomobilom Zelenega križa pripeljali v civilno bolnišnico 55-letnega Rudolfa Brajnika iz Standreža, Ul. Trivigiano 15. Poškodoval se je pri delu na železniški postaji. Ranil se je po desni roki. Po prejeti pomoči je odšel domov.

Ob 17. uri pa so pripeljali v bolnišnico 29-letnega Ivana Marvina, Standrež, Ul. Montello 11. Pri opravljanju kmečkega dela se je udaril v levo stegno. V bolnici se bo zdravil 10 dni.

Kino na Občinah

predvaja danes 29. t. m. ob 15. uri Metro Cinemascope barvni film:

VA NUDA PER IL MONDO

(Gola hodi po svetu)

Igrajo:

GINA LOLLOBRIGIDA
ANTHONY FRANCIOSA
ERNEST BORGNINE
in drugi

Mladini pod 14. letom vstop prepovedan

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, dne 29. t. m. z začetkom ob 16. uri barvni film v Cinemascopu dramatične vsebine

ROBIN HOOD DELLA CONTEA NERA

(Robin Hood Crne grofije)

Igrajo:
KEIH MICHELL — KAI FISCHER — ADREINNE ISABEL

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes, dne 29. t. m. z začetkom ob 16. uri barvni film Metro:

IL SEGRETO DI MONTECRISTO

(Skrivnost Montecrista)

Igrajo: RORY CALHOUN — PA ATRICIA BREDIN — GIANNA MARIA CANALE

POLETNI KINO «SATELLITE»

BORGO S. SERGIO — ob začetku avtobusa št. 21

predvaja danes, dne 29. t. m. z začetkom ob 20.30 uri — ponovitev prvega dejanja — pustolovski Western film v technicolorju:

SEMINOLE

Igrajo: R. HUDSON — B. HALE — A. QUINN — R. CARLSON

Goriško-beneški dnevnik

TISKOVNA KONFERENCA DR. SANCINA, RAVNATELJA DIJAŠKEGA DOMA V GORICI

Vzgoja v domu teži za pripravo gojencev na odgovorne in raznovrstne naloge v življenju

Starši se premalo zavedajo tega načela, ki navdihuje pri delu vzgojiteljski kader - Želeti je večjega dotoka dobrih dijakov - Dobri šolski uspehi - Bogat spored izvenšolskega dela

Šolsko leto se je v Dijaškem domu v Gorici zaključilo s svečanim kosilom, kateremu so prisostvovali vsi notranji in zunanji gojenci, vzgojitelji in vzgojiteljice. To kosilo ni bilo eno izmed tolikih v zadnjem letu. Gojencem bo ostalo v spominu zaradi domačnosti, ki je prevevala, zaradi toplih besed, ki jih je izrekel ravnatelj dr. Sancin, zaradi tega, ker je poteklo prvo leto življenja v modernem slovenskem šolskem zavodu, ki je v ponos slovenski skupnosti na Goriškem.

Večina dijakov se je tisti dan razšla. V šoli so jim razdelili spričevala — začele so se počitnice. Nekaj pa jih je še ostalo v zavodu: maturanti, ki polagajo izpite.

Vodstvo doma je na podlagi učnih uspehov napravilo primerjavo s splošnimi šolskimi uspehi, zabeleženimi na slovenskih srednjih šolah. Podatke je poleg drugih zanimivosti, ki jih bomo objavili v pričujočem članku, posredoval na tiskovni konferenci ravnatelj dr. Sancin.

Na slovenskih srednjih šolah, ki jih je v tem letu obiskovalo 276 dijakov, je izdelalo 112 dijakov (40 odstotkov), zavrnjenih jih je bilo 43 (16 odst.), popravne izpite pa ima 121 dijakov (44 odst.).

Skoraj prav takšni so rezultati v Dijaškem domu. Za izračunavanje učnih uspehov so vzeli 68 dijakov, ki so prebivali v domu skozi vse leto. Od teh jih je izdelalo 40 odst., padlo 18 odst., izpite pa ima 42 odst. Ostalih osem dijakov niso ocenili, ker so prišli v zavod šele zadnje mesece ali prav zadnji teden.

V Dijaškem domu je 23 dijakov strokovne šole, 24 dijakov nižje gimnazije, 12 dijakov gimnazije in liceja, 8 učiteljišča ter eden tehnične šole «Fermi». Osnovnošolski oddelek ima 9 otrok, od katerih je pet odličnjakov, ki bodo naslednje leto dobra osnova 1. razreda enotne srednje šole v Gorici.

Ravnatelj Sancin je uvodoma poudaril, da želi uprava napraviti iz doma vzgojni zavod, kjer naj bi si gojenci ustvarili široko obzorje za življenje in si utrdili narodno zavest. Na žalost se starši tega še premalo zavedajo ter pošiljajo v dom svoje otroke predvsem zaradi učnih uspehov, ker pričakujejo, da jim bodo v zavodu pomagali odpravljati slabe rede. To je učno osebje tudi delalo, toda njihova prvenstvena naloga je vzgoja v najširšem pomenu besede.

Nadalje je pohvalil starše, ki pošiljajo otroke v dom zaradi vzgoje, in s tem v zvezi omenil dva odličnjaka, Edvarda Hobana in Silvana Lavrenčiča.

Ko je opisal način dela v zavodu, razporeditev učnih ur, pomoč vzgojiteljev pri pripravljanju nalog, učenja itd., je ravnatelj obsežno govoril o izvenšolskem delu. Navedel je tri gostovanja glasbenih šol v domu ter lepo število gojencev, ki so se začeli učiti glasbo. Uprava si na moč prizadeva, da bi dvignila kulturno raven gojencev. Uvaja jih v svet klasične. glasbe s poslušanjem magnetofonskih posnetkov raznih oper in njihove razlage. Vsi dijaki višjih razredov pa so šli na izlet v Ljubljano, kjer so prisostvovali operi Ero z onega sveta. Glasbena vzgoja obsega tudi lahko glasbo (dijake so pripravili, da so se seznanili z ameriškimi skladatelji, ko so njihova dela predvajali člani Akademije iz Ljubljane).

Vzgojitelj Cej je pripravil dve razstavi slik, ki so jih gojenci pripravili v zavodu. Skozi celo leto je bilo okoli 40 prireditev, ki so bile redno skoraj vsako soboto. Gojenci so poslušali predavanja o Van Goghu, pripravili so Gradnikov in Kosovelov večer. Večere so popestrili z raznimi predavanji ob predvajanju diafilmov in tudi pravih filmov. S tem v zvezi je bilo omenjeno predvajanje celovečernega filma «Deset božjih zapovedi», o katerem se je razvila tudi živahna diskusija. V okviru državljanske vzgoje so bila predavanja o pomenu narodno osvobodilne vojne, o ustroju italijanske države itd. Dve predavanji letno so imeli o vzgoji, eno na začetku in drugo na prelomu leta.

Pripravili so več izletov v bližnjo okolico, ob koncu šolskega leta pa še izlet v Beneško Slovenijo.

Gojenci Dijaškega doma v Gorici, zbrani na dvorišču ob zadnjem dnevu šolskega pouka

Sportno delovanje je obsegalo igranje namiznega tenisa ter odbojke v okviru športnega združenja Dom, ki je z uspehom nastopal v propagandnem turnirju. Taborniki so v tem šolskem letu ustanovili rod «Mrzlega vrtinca». V njem se udejstvuje 25 taborникov, ki so imeli 28 sestankov, 4 nočne orientacijske pohode, seminar, dve taborjenji, veseli večer, sedaj pa se pripravljajo za taborjenje v Žirovnici pri Bledu.

V domu so imeli tudi družabne večere. Prirejali so jih ob priliki rojstnih dnevov dijakov. Prav malo takšnih praznikov je šlo mimo, nezabeleženih, zakaj ravnatelj, ki vodi o tem evidenco, vošči dijaku za njegov praznik. To je tudi eden izmed razlogov, zakaj se gojenci počutijo v domu kot doma.

Na vprašanja prisotnih časnikarjev je ravnatelj odgovoril, da je Dijaški dom laični zavod, v katerem se absolutno spoštujejo pričanja dijakov ter želje staršev v odnosu do religije. Obenem je izrazil željo, da bi se v novem šolskem letu vpisalo v dom čimveč izmed 98 dijakov, ki bodo v novem šolskem letu obiskovali prvi razred enotne srednje šole.

Da bi dom lahko čimbolj uspešno opravljal pomembno vzgojno poslanstvo med mladino v prid slovenske skupnosti, pa je potrebno predvsem zavest staršev, da zavod ne služi le za odpravljanje slabih redov, ampak predvsem za kovanje značaja in razvijanje sposobnosti gojenca, da ga bo življenje našlo pripravljenega.

Zadnje skupno kosilo, ki so se ga udeležili notranji in zunanji gojenci

DECEMBRA NA CESTI PRI LOČNIKU

Deklica je pritekla čez cesto in našla smrt pod avtomobilom

Sodišče obsodilo šoferja na 6 mesecev zapora, plačilo sodnih stroškov in odškodnine staršem

Nastopila je vročina, ki se čuti tudi pri razpravah na sodišču, kjer bodo verjetno že prihodnji teden zaključili spomladansko sezono razprav. Pred okrožnim sodiščem v Gorici je bilo včeraj na dnevnem redu več razprav, od katerih so bile nekatere malo pomembne, druge so odložili. Med tistimi, ki so jih zaključili, naj omenimo razpravo proti 52-letnemu Aldu Cecchetu iz Fogliana, Ul. III. armata 16.

Obtožnica navaja, da se je Cecchet dne 14. decembra lani peljal s svojo Alfa Romeo Giulio 1600 s pretirano brzino po državni cesti v smeri od Ločnika proti Gorici ter da je pri tem povozil 12-letno Viviano Toso, ki je čez tri dni podlegla poškodbam v goriški bolnišnici.

Kot rečeno je prišlo do nesreče na državni cesti med Ločnikom in soškim mostom v bližini, kjer se od državne ceste odcepi Ul. Campobasso in kjer je še več drugih stranskih ulic. Pri prvem zaslišanju na policiji je Cecchet sam priznal, da je vozil z brzino okrog 100 km na uro. Deklica je prihitela iz neke hiše na njegovi levi strani ter po njegovi izpovedi tekla pošev proti njegovemu voziilu. Ko jo je zagledal, je bila oddaljena od njegovega avta kakih 15 do 20 metrov. Takoj je pritisnil na zavore, vendar je bilo prepozno, ker je deklica medtem že padla na prednji del njegovega avta ter pozneje zdrsnila z njega na tla s prebito lobanjo in vsa v krvi. Takoj so jo odpeljali v civilno bolnišnico, kjer pa so ji zaman skušali rešiti življenje in je 17. decembra podlegla poškodbam.

Malo prej se je peljal po isti cesti s svojim avtom od Gorice proti Ločniku tudi duhovnik Mario Cassetti, ki je izjavil, da je tudi on videl deklico priti na cesto in da je ni povozil, ker je vozil zelo počasi. Izjavil je tudi, da se mu je zdelo, da tudi Cecchet ni vozil s pretirano brzino. Seveda pa sodišče te njegove izjave ni vzelo v poštev, ko je sam Cecchet priznal, da je vozil z brzino 100 km na uro in so se poznale zavore na cesti na dolžino 38 metrov.

To je ugotovil tudi državni tožilec, ki je ostro kritiziral duhovnikovo pričevanje ter ga ožigosal kot nezanesljivo; za obtoženca pa je zahteval 8 mesecev zapora, 15 tisoč lir globe in odvzem voznega dovoljenja za 18 mesecev.

Branilec adv. Devetag je poudaril, da je duhovnik edini, ki je bil priča ob nesreči, da na omenjenem mestu hitrost ni omejena ter da bi pri taki razdalji prišlo do trčenja tudi pri manjši hitrosti. Zato je predlagal, naj bi obtoženca oprostili.

Sodišče pa je bilo drugačnega mnenja in je po daljšem posvetu obtoženca obsodilo na 6 mesecev zapora, na plačilo globe 30.000 lir, plačilo sodnih stroškov. Posebej pa bo moral plačati še odškodnino staršem umrle deklice in 75 tisoč lir za stroške civilnega zastopnika.

Drž. tož. dr. Placentino; preds. sod. dr. Cenisi; zap. Daidone.

Kratke iz bolnišnice

Z rešilnim avtomobilom Zelenega križa so ob 10.50 pripeljali v civilno bolnišnico 80-letno Nello Tedeschi iz Tržiča, Ul. Cosulich 65, ker je v bolnišnici Fatebenefratelli padla s postelje in si zlomila levo stegnenico. V bolnišnici se bo zdravila vsaj 40 dni.

Trideset dni pa se bo zdravila v civilni bolnišnici 42-letna Alma Piani iz Romansa, ker si je zlomila levo nogo ter se udarila še v desno nogo in roko. Tako hudo se je poškodovala v prometni nesreči.

Ob 12.15 so nudili prvo pomoč 19-letni Odorosi Azzalin iz Ulice Don Bosco 129 v Gorici. Pri delu v hiši se je urezala v desno roko. Doma se bo zdravila deset dni.

Karabinjer 24-letni Benedetto Gambini, ki biva v vojašnici ob Tržaški cesti, si je zlomil kolk, ker je padel z višine dveh metrov, ko je stopal po lestvi. V bolnišnici se bo zdravil 20 dni.

Ob 16.30 so pripeljali z rešilnim avtomobilom v civilno bolnišnico 2 leti staro Angelo De Majo iz Ul. Baiamonti 14. Igrala se je z gumbom in ga vtikala v nos. Posrečilo se ji je, da ga je vtaknila v desno nosnico. Ker pa ni šel več ven, je začela jokati. Mati, ki je videla, kaj se je zgodilo, jo je takoj odpeljala v bolnišnico, kjer se je «operacija» zaključila z nekaj solzami.

V DVORANI GORIŠKE PASAŽE

Razstava otroških vrtcev privabila mnogo obiskovalcev

Odprta bo še danes in jutri v dopoldanskih urah

Včeraj dopoldne ob 10. uri je bila v razstavni dvorani trgovinske zbornice v goriški pasaži otvoritev zaključne razstave občinskih otroških vrtcev iz Gorice. K otvoritvi so prišli predstavniki občine, na čelu z županom dr. Poterziom ter odbornikom Moisejem. Prisotna je bila tudi ravnateljica občinskih vrtcev ga. Calabrese.

Župan in drugi so si z zanimanjem ogledali razstavljene predmete ter pohvalili prisotne otroke in vrtnarice, ki so zastopali posamezne vrtce. Med drugim se je ustavil tudi pri razstavnih mizah obeh slovenskih otroških vrtcev, iz Ul. Croce in iz Ul. Randaccio. Pri prvem, ki ga vodi ga. Lorefice so zlasti občudovali lično poljsko znamenje okrašeno s pravimi planikami. Pri drugem pa okrasne krožnike za steno, ki so bili edini tiste vrste na razstavi in župan je še posebej pohvalil vrtnarico Marinko Leban.

Ves dan se je vrstilo na razstavi število občinstvo, saj so bile zlasti mamice radovedne, kaj so se naučili in napravili njihovi najmlajši v pravkar minulem letu. Na ogled so bili tudi zvezki z različnimi «umotvori» malih umetnikov, kateri bi zahtevali posebno razlago, prav kakor nekatere slike modernih slikarjev. Na splošno lahko rečemo, da je to najbolj obiskana razstava, ki jo priredijo v tej dvorani. Odprta bo tudi danes in jutri, v nedeljo, toda samo v dopoldanskih urah.

Smrt Števerjanca v Novi Gorici

Prejšnjo soboto so v Solkanu pokopali 43-letnega Avgusta Maraža, doma iz Števerjana, ki je po priključitvi Ivel z družino najprej v Cerovem, potem pa v Novi Gorici, kjer je bil zaposlen pri Elektropodjetju. Pokojnik je sodeloval v narodnoosvobodilni vojski. Žalni sprevod je krenil iz Nove Gorice na solkansko pokopališče, kjer so ga položili k večnemu počitku. Na zadnji poti mu je igrala žalostinke godba na pihala. Poleg domačih ter prijateljev in znancev iz Nove Gorice in Solkana, se je poslovilo od njega tudi veliko Števerjancev, ki so nosili krsto in jo položili v grob. Pri odprtem grobu se je od pokojnika poslovil bivši borec iz Nove Gorice.

Izrazom sožalja prizadeti družini in sorodnikom se pridružuje tudi naše uredništvo.

Urnik trgovin za danes in jutri

Pokrajinska zveza trgovcev sporoča, da velja ob priliki praznika sv. Petra in Pavla dne 29. in 30. junija za trgovine naslednji urnik:

Danes, 29. junija: mesnice bodo odprte od 6. do 11. ure, pekarne in mlekarne od 6.30 do 12.30, trgovine s sadjem in zelenjavo od 8. do 12. ure in cvetličarne od 8. do 13. ure. Vse ostale trgovine bodo ves dan zaprte.

Jutri, 30. junija: velja isti urnik kot za 29. junij razen za trgovine s sadjem in zelenjavo, ki bodo zaprte ves dan.

Ta urnik velja za vso pokrajino.

Omenimo naj še, da bodo imeli brivci in frizerji danes zaprto ves dan.

Pismonoše bodo danes raznašali pisemsko pošto samo v dopoldanskih urah.

Pogajanja o zahtevah soboslikarjev.

Urad za delo iz Gorice je včeraj poslal vseh trem sindikalnim organizacijam in prefekturi uradno sporočilo, da bo sestanek med prizadetima strankama (kategorija soboslikarjev in dekoraterjev ter delodajalci) v petek 5. julija ob 10. uri na sedežu Zveze industrijcev v Gorici.

Kakor smo svoj čas poročali o tem sporu, zahtevajo soboslikarji in dekoraterji, da se na njihovo kategorijo razširi izvajanje delovne pogodbe, ki velja za gradbene delavce. Pogodba naj bi se v celoti pričela izvajati 1. januarja 1964. leta. Kategorija pa želi doseči sporazum, da bi se njena določila pričela izvajati že poprej takoj po podpisu sporazuma, in sicer s 5-odstotnim znižanjem, ki naj bi veljalo v obdobju med podpisom sporazuma in 1. januarjem 1964.

Avto podrl kolesarja

Sinoči okrog 19.30 se je 61-letni upokojenec Pompilio Mastromonaco iz Gorice Ul. Macchioli 9 peljal s kolesom po Ul. Rossini v smeri proti Korzu. Malo pred križiščem z Ul. Macchioli pa ga je dohitel avto Fiat 600, ki ga je vozil 26-letni delavec Ugo Cadeddu iz Padove. Avtomobilist je s svojim vozilom zadel od strani kolesarja, ki je padel in se ranil. Takoj so ga odeljali v civilno bolnišnico, kjer so mu ugotovili lažje poškodbe na levem in na desnem kolenu. Ozdravel bo v 10 dneh.

Včeraj ob 21. uri je prišla po pomoč v bolnišnico 56-letna Olga Kolenc iz Gorice Ul. Giobatta 14. Žena je padla na glavnem goriškem pokopališču ter si pri tem verjetno zlomila desno roko v podlaktu. Nudili so ji prvo pomoč. Okrevala bo v 15 dneh.

Danes tombola na Travniku

Danes zvečer, z začetkom ob 19.30, bo na Travniku v Gorici tradicionalna tombola v prid občinski sirotišnici «Lenassi» v Gorici. Za dobitke je namenjenih 110.000 lir. V primeru slabega vremena bo tombola jutri, v nedeljo, ob isti uri. Kartele so v prodaji po 100 lir.

V Novi Gorici se je poročil Virgilj Stekar iz Steverjana, brat Bruna Stekarja, predsednika prosvetnega društva «Briški grič». V Jugoslavijo se je preselil takoj po priključitvi in se zaposlil pri Avtoprometu. Čestitkam svojcev, prijateljev in znancev, se pridružuje tudi naše uredništvo.

Kino

VERDI. 15.00: «Le massaggiatrici», Silva Koscina in Ernesto Calindri. Črnobeli italijanski film. Mladini pod 18. letom vstop prepovedan.

CORSO. 15.15: «Il delitto della signora Allerson», S. Hayworth in Peter Fink. Ameriški cinemascopski barvni film.

VITTORIA. 15.30: «Viridiana», Silvia Pinal in Francesco Rabal. Francoski črnobeli film. Mladini pod 18. letom vstop prepovedan.

CENTRALE. 15.00: «I due monelli», Joselito. Italijanski črnobeli film. Zadnja predstava ob 21.30.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna URBANI-ALBANESE, Korzo Italia št. 89, tel. 24-43.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 30,6 stopinje ob 12. uri, najnižjo 16 stopinj ob 4. zjutraj. Povprečne dnevne vlage je bilo 61 odstotkov.

ZAHVALA

Vsem, ki so z nami sočustvovali in spremili na njegovi zadnji poti našega tako tragično preminulega sina in brata

Fabija Pahorja

se še enkrat najiskreneje zahvaljujemo. Posebna zahvala domačim dekletom in fantom za lepe vence in za izkazano pomoč, vsem drugim darovalcem cvetja, delavcem gradbenega podjetja ter bratrancema Pericu in Pahorju.

Žalujoča družina PAHOR

Jamlje, dne 29. junija 1963.

šport šport šport šport šport

Splošna lestvica

1. G. DESMET (Belg.) 31.50'16"
2. Anglade (Fr.) z zaost. 06"
3. Elliot (Irska) 1'02"
4. Van Tongerloo (Belg.) 1'44"
5. Otano (Šp.) 2'13"
6. Stablinski (Fr.) 5'57"
7. Anquetil (Fr.), Suarez (Šp.) 6'1"
9. Pauwels (Belg.) 7'29"
10. Bahamontes (Šp.) 7'33"
11. Poulidor (Fr.) 7'44"
12. Ramsbottom (VB) 7'59"
13. Planckaert (Belg.) 8'03"
14. Van Looy (Belg.) 8'24"
15. Soler (Šp.) 8'30"
16. Van Aerde (Belg.) 8'33"
17. Melkenbeeck (Belg.) 8'43"
18. Enthoven (Hol.) 8'55"
19. Junkermann (Nem.) 8'58"
20. Lebaube (Fr.) 9'10" itd.

AVTOMOBILIZEM

TRST, 28. — Letošnja tradicionalna vzponska avtomobilska dirka Trst - Opčine bo 21. julija.

V DVEH DELIH VČERAJŠNJA 6. ETAPA TOURA DE FRANCE

Belgijec Gilbert Desmet osvojil rumeno majico

Anquetil nepremagljiv v vožnji na kronometer

ANGERS, 28. — Šesti dan Toura je bil razdeljen v dve poletapi. V prvi na 118,500 km dolgi progi Rennes - Angers je zmagal Belgijec De Breuken pred rojakoma Vannitsenom in Van Looyem, v drugi, ki je bila na kronometer, pa je Anquetil potrdil, da mu v borbi s časom ni enakega.

Anquetilova zmaga in pa osvojitev rumene majice s strani 32-letnega Belgijca Gilberta Desmeta sta bila glavna predmeta današnjih debat. Ta dva dogodka sta tudi edino važna v današnjih poletapah, zaradi katerih je Tour končno le pokazal na morebitne zmagovalce. Anquetil je seveda na prvem mestu, a ne smemo pozabiti ne na Desmeta, ki bo imel vso pomoč belgijskih tovarišev, niti ne na morda najbolj nevarnega kolesarja na francoski dirki Poulidorja.

Poulidor je danes dokazal, da zelo malo zaostaja za Anquetilom, kateremu je celo ogrožal zmago. Za Italijane pa je treba reči, da so izključeni iz borbe za rumeno majico, kar se je posebno videlo v današnjem dvoboju Anquetil - Poulidor.

Kljub temu Italijani moralno niso na tleh. Res je, da sta Carlesi in Battistini danes izgubila dve minuti, a pravita, da je to treba pripisati nevihti, ki je divjala med njuno vožnjo. Battistini se ne pritožuje. Zadovoljen je s formo, vendar tudi priznava, da se ne more primerjati z Desmetom in Poulidorjem in seveda še najmanj z Anquetilom.

Italijani upajo, da bodo še prišli do kake etapne zmage. V to je posebno prepričan Bariviera, ki sanja, da bi premagal Van Looya. V pomanjkanju boljših ciljev, se morajo pač Italijani zadovoljiti z osebnimi uspehi.

Vrstni red na cilju prve poletape Rennes - Angers:

1. DE BREUKER (Belg.) 2.44'05"
2. Vannitsen (Belg.) 2.44'06"
3. Van Looy (Belg.)
4. Janssen (Hol.)
5. G. Desmet I. (Belg.) 2.44'06"
6. De Cabooter (Belg.), 7. Bariviera (It.), 8. Melkenbeeck (Belg.), 9. Fore (Belg.), 10. Beheyt (Belg.), 11. Graczyk (Fr.), 12. Aerenhouts (Belg.), 13. Bocklandt (Belg.), 14. Ewolf (Belg.), 15. Sorgeloos (Belg.) itd.

VRSTNI RED na cilju II. poletape

1. ANQUETIL (Fr.) 31'58" (z odbitkom 30'58")
2. Poulidor (Fr.) 32'43" (z odbitkom 32'13")
3. G. Desmet I. (Belg.) 32'53"
4. Planckaert (Belg.) 33'01"
5. Bracke (Belg.) 33'07"
6. Velly (Fr.) 33'16", 7. Anglade (Fr.) 33'20", 8. Soler (Šp.) 33'28", 9. Pacheco (Šp.) 33'35", 10. Bahamontes (Šp.) 33'36", 11. Geldermans (Hol.) 33'38", 12. Gabica (Šp.) 33'39", 13. Junkermann (Nemčija) 33'40", 14. Melkenbeek (Belg.) 33'54", Lebaube (Fr.), 16. Bailetti (It.) 33'55" itd.

6. IN 7. JULIJA V BEOGRADU

42 telovadcev za evropski pokal

Po odpovedi Portugalske bo v Beogradu prisotnih 21 držav

BEOGRAD, 28. — Organizacijski odbor V. evropskega pokala v telovadbi, ki bo 6. in 7. julija v Beogradu, je dobil poimenske prijave tekmovalcev. Ker je Portugalska v zadnjem trenutku odpovedala sodelovanje, bo v areni beograjskega sejma nastopilo 42 telovadcev iz 21 držav.

Imena vseh udeležencev športnega dogodka leta v Beogradu:
AVSTRIJA — Koenig, Moscher;
BELGIJA — Vandaele, Desmet;
BOLGARIJA — Kapsazov, Prodanov;
ČSSR — Gajdos, Krbec (rezerva Stasny);
DANSKA — Nielsen, Lauritzen;
DR NEMČIJA — Koppe, Koeste (Fuelle);
FINSKA — Kestola, Ekman (Heinonen);
FRANCIJA — Guillou, Fauqueux (Guyffroy);
ITALIJA — MENICHELLI, G. Carminucci (Cimnaghi);
LUKEMBURG — Stofel, Stefaneti;
MADŽARSKA — Csanyi, Soos;
NORVEŠKA — Wigaard, Stefensen;
POLJSKA — Rokosa, Wronka;
ROMUNIJA — Orendi, Miklaus;
ZR NEMČIJA — Lyhsu, Jaschek;
SZ — Šahlin, Kerdemelidi (Lisički);
ŠPANIJA — Belenguer, Portabela;
ŠVICA — Feuz, Mueller (Foessler);
ŠVEDSKA — Joenson, Korn (rezerve: Lindeval, Lindgren in Torenson);
ANGLIJA — Stuart, Yates;
JJUGOSLAVIJA — Cerar, Šrot (Petrovič).

NOGOMET

RIM, 28. — Tiskovni urad italijanske nogometne zveze javlja, da bo povratno finalno tekmo za Mitropa Cup MTK - Vasas, ki bo 3. julija v Budimpešti, sodil Italijan Concetto Lo Bello. Tudi stranska sodnika bosta Italijana in sicer Di Tonno Antonio in Sebastio Giovanni.

TOTIP

1.	— prvi	X X
	— drugi	2 1
2.	— prvi	2 1
	— drugi	1 2
3.	— prvi	1
	— drugi	X
4.	— prvi	1 1
	— drugi	X 2
5.	— prvi	1
	— drugi	2
6.	— prvi	1 1 2
	— drugi	X 2 1

ODTUINTAM

17 tujih plavalcev na mednarodnem mitingu za trofejo 7 gričev

RIM, 28. — Poleg italijanskih predstavnikov se bo mednarodnega plavalnega mitinga za «I. trofejo 7 rimskih gričev» udeležilo 17 tujih plavalcev. Miting, na katerem bodo nastopili tudi trije Jugoslovani, bo jutri v soboto in pojutrišnjem v nedeljo.

Tuji plavalci so naslednji:

FRANCIJA: Gropaiz Gerad, Christophe Robert, Gottvalles Alain (evropski prvak in rekorder na 100 m prosto) Luyce Francis.

NEMČIJA: Kueppers Ernst (evropski rekorder na 200 m hrbtno), Freitag Werner, Roos Jochen, Loeffler Horst, Kirschke Holger.

JUGOSLAVIJA: Perišić Jurij, Vrhovšek Danijel, Rogušić Veljko.

HOLANDSKA: Mensonides Wieger, Jiskoot Jan (evropski rekorder na 100 m metuljčka).

MADŽARSKA: Katona Jozsef, Csikany Jozsef, Lenkei Ferenc.

NOGOMET

RIM, 28. — Lazio je nocoj v prijateljski tekmi premagal leningrajski Spartak 1:0 (1:0). Gol je dosegel v 25' Florio. Kotov je bilo 10:6 za Spartak.

TENIS V WIMBLEDONU

LONDON, 28. — Dvoje presenečenj danes: med posamezniki je Nemec Kuhnke izločil nosilca osme skupine Sveda Lundquista, med ženskami pa je lanskoletna zmagovalka Čehinja Sukova zaradi izpaha kolena odstopila. V glavnem so bili ostali rezultati več ali manj pričakovani. Mraz in nalivi so danes precej oškodovali igralce, zaradi česar so morali marsikatero tekmo odložiti.

TENIS V TRSTU

Na igrišču v Ul. Guido Reni se je včeraj nadaljeval mednarodni teniški turnir z udeležbo domačih, jugoslovanskih in avstrijskih igralcev. Včerajšnji izidi so naslednji:

Single (moški)

Heitzer - Kostoris	7:5, 7:5
Schulteiss - Breskvar	9:7, 6:1
Gaudenzi - Di Davide	6:3, 6:2

Double (moški)

Marchi-Graziato - Schulteiss-Heitzer 3:6, 6:4, 6:4.

SZ BOR

Odbojkarski odsek javlja, da bo odhod moške šestorke v Cisterno danes ob 12.30 izpred sodne palače na Foru Ulpiano.

ZA USPEH ODBOJKARSKE ŠESTORKE

POHVALE IN ČESTITKE ŠPORTNEMU ZDRUŽENJU BOR

Poleg ustnih pohval je Bor dobil za uspešna tekmovanja moške odbojkarske šestorke čestitke tudi od deželnega odbora italijanske odbojkarske zveze. Pismo se glasi:

CONI
Italijanska odbojkarska zveza
Deželni odbor Furlanije - Julijske krajine
SPOST. SPORTNO ZDRUŽENJE BOR

Deželni odbor želi preko mene izraziti najbolj iskrene čestitke za odličen uspeh, ki ga je vaša ekipa dosegla v meddeželnem finalnem prvenstvu C lige.

S svojim briljantnim nastopom se je vaše moštvo uvrstilo v B ligo in tako ne samo pripomoglo k raz iritvi tržaškega športa na vsedržavno področje, temveč tudi k spoznanju odbojke v našem mestu.

Želim izraziti vašemu združenju skupno s pozdravi moje iskreno spoštovanje

Predsednik
podpisan Torre

* * *

Iz Genove, kjer služi vojaški rok, pa je Edi Košuta naslovil na Bor razglednico z naslednjo vsebino:

Najprisrčnejše čestitke za lep uspeh v odbojki. Vsa čast predvsem trenerju Jurkiču, obenem pa tudi vsem igralcem Bora. Kar tako naprej!

Edi Košuta
Pozdrave

V ORGANIZACIJI ŠPORTNEGA ZDRUŽENJA BOR

29. septembra mednarodni atletski mladinski miting

Poleg domačinov bi morali nastopiti mladinska reprezentanca Slovenije in močna ekipa iz Avstrije

V naši deželi letos atletika še ni v polnem razmahu. Temu je kriva tržaška občina, ki do sedaj še ni uredila stadiona pri Valmauri. Zato morajo tržaški atleti nastopati le v Vidmu in Gorici. S 7. julijem bo končno tudi v Trstu stadion odprt in tekmovanja se bodo vrstila vsako nedeljo. Večje število nastopov bodo imeli tudi pripadniki kategorije mlajših mladincev, med katerimi je prva ekipa športnega združenja Bor ena najmočnejših, ali bolje rečeno za Ginnastico Triestino, druga v deželi.

Slovenski atleti so letos nastopili le trikrat, vsakikrat pa je bil njihov nastop boljši od prejšnjega. 21. aprila so v Novi Gorici zabeležili dve drugi in eno tretje mesto, 26. maja v Trstu tri zmage, eno 2. in eno 3. mesto, 23. junija pa senzacionalen podvig v Turinu, kjer je tričlansko Borovo predstavništvo osvojilo med 25 klubi iz vse Italije 6. mesto, med posamezniki pa eno zmago in po eno 4. in 5. mesto.

Prva nadaljnja preizkušnja čaka «plave» 7. julija v Trstu ali v Gorici. Na tem tekmovanju bodo nastopili atleti vseh kategorij. Naslednjo nedeljo bo v Trstu verjetno deželno prvenstvo za člane in mladince, ki bo služilo organizatorjem kot generalka za državno prvenstvo za moške in ženske, ki bo na stadionu pri Sv. Soboti v dneh 19., 20. in 21. julija. Na državnem prvenstvu bi za Bor lahko nastopal samo Sedmak; do sedaj pa še ni dosegel norme 50 m v metu kladiva.

Bolj zanimiv je program mlajših mladincev: 28. julija bodo tekmovali v Gorici, 25. avgusta pa bo v Trstu miting, ki bo veljal kot izbirno tekmovanje za sestavo tržaške in nato deželne reprezentance, ki bo zastopala domačo atletiko na vsedržavnih mitingih. Ze naslednjo nedeljo, 1. septembra, bo v Trstu okrajno prvenstvo za posameznike, 8. septembra pa v Gorici izbirno tekmovanje za dokončno sestavo deželne reprezentance, ki bo tekmovala 13. oktobra v Rimu. Po vseh teh izkušnjah in seveda umesnemu treningu, bodo Borovi mladi atleti gotovo dobro pripravljeni, da uspešno branijo mladi ugled slovenskega tržaškega športa na državnem prvenstvu 21. in 22. septembra v Bologni. Vodstvo Bora bo storilo vse, da se omogoči nastop na tem tekmovanju čim večjemu številu svojih članov.

Veliko preizkušnjo bo Bor prestal 29. septembra: športno združenje bo namreč organiziralo na občinskem stadionu mednarodno atletsko tekmovanje. Poleg seveda najboljših domačih atletov, bosta v Trstu tekmovali tudi mladinska reprezentanca Slovenije in močna ekipa iz Avstrije. Zadnje moči bodo atleti potrošili v oktobru, ko bo v Trstu deželno prvenstvo za posameznike.

Od slovenskih športnikov si za letos pričakujemo mesto med najboljšimi deželnimi vrstami, za nadaljnji razvoj atletike pa je potrebno, da se slovenska mladina bolj navduši za ta najlepši šport in se množično združi v Borovo družino.

BRUNO KRIŽMAN

Tržaška Soffitta in ljubljanska Olimpija v namiznoteniškem dvoboju

V prostorih PD Ivan Cankar v Ul. Montecchi 6 bo nocoj prvo uradno namiznoteniško srečanje tukajšnjih italijanskih namiznoteniških igralcev z jugoslovansko ekipo.

V goste prihaja ljubljanska Olimpija, ki šteje v svojih vrstah reprezentanta Vecka, najmočnejšega slovenskega igralca, ter Kerna in Tomažiča, ki sta na tretjem oziroma sedmem mestu. Ljubljančani bodo brez dvoma s svojo igro nadkrilili Tržačane, ki bodo nastopili v sestavi Durazzano (četrti na državni lestvici) ter z drugorazrednima igralcema Cambisso in Crechicijem.

Srečanje se bo pričelo ob 21. uri.

ŠZ BOR

Atletski odsek opozarja, da bodo lahko člani trenirali na stadionu pri Sv. Soboti v nedeljo od 8. do 12. ure.

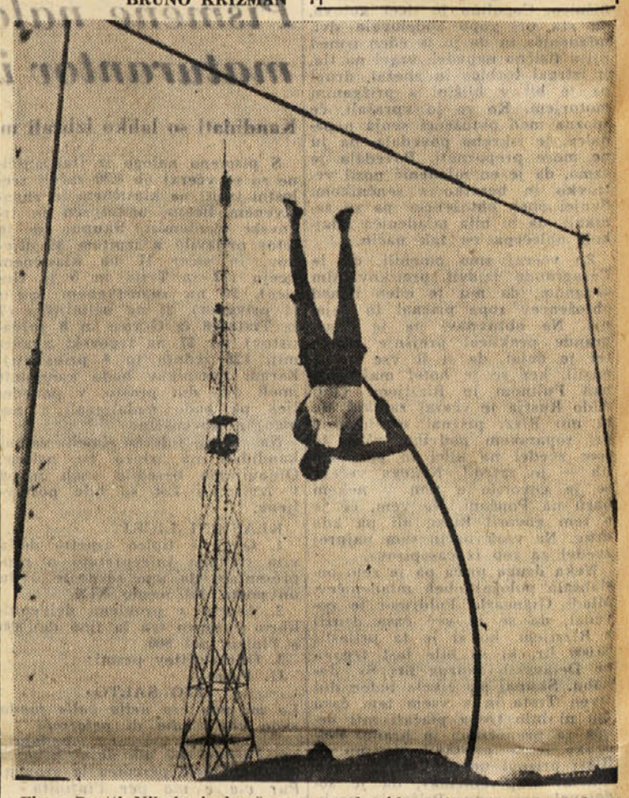

Finec Pentti Nikula je končno presegel «zid» petih metrov v skoku s palico. Sicer je šel samo 1 cm višje, a to je bilo dovolj za izboljšanje evropskega rekorda. Na sliki Nikula med skokom

KVALIFIKACIJSKI TURNIR ZA VSTOP V KOŠARKARSKO I. LIGO

Goriziana dokončno v višji kategoriji

Za uspešne nastope potrebuje ojačenja

Kvalifikacijski turnir za vstop v I. moško ligo se je zaključil: Goriziana, Gira in La Spezia so novi prvoligaši, medtem ko Libertas iz Brindisija ni zmogla na tem turnirju niti ene zmage.

Goriška ekipa si je, kljub porazu v zadnjem kolu, priborila naslov italijanskega prvaka A lige. Svojo zadnjo tekmo so Goričani odigrali v Bologni. Tamkajšnji igralci so si želeli zaključiti turnir s prestižno zmago in se tako oddolžiti soškim atletom za poraz, ki so ga utrpeli v Gorici. V tej svoji nameri so tudi uspeli iz dveh razlogov: najprej zaradi svoje igre, drugič pa zaradi deloma negativnega nastopa goriških košarkarjev.

Po enem letu je Goriziana spet stopila v družbo najboljših ekip države in bo spet zastavonoša košarkarske tradicije tržaško-goriškega ozemlja, ki je vedno nudil državni košarki najvidnejše elemente.

Gira iz Bologne je že tri leta zaporedoma prišla tik do vrat, ki dovoljujejo vstop v I. ligo, a se je morala vedno ustaviti na pragu. Zdaj je v svoji nameri končno le uspela in bolonjski gledalci se bodo spet razdelili v dva tabora: eni bodo navijali za Virtus, drugi pa za Giro.

Gira je nekoč spadala med najboljše italijanske ekipe. Ce danes presojamo trenutne zmogljivosti, pridemo do zaključka, da bo kaj težko spet pridobila nekdanje vodilno mesto. Do začetka prvenstva je še daleč in v tem času bodo bolonjski voditelji že kje našli potrebna ojačenja.

La Spezia se je letos prvič pojavila na pozornici I. moške lige. Zasluga za ta njen uspeh gre številnim tržaškim igralcem, ki v ligurskem mestu služijo vojaški rok in so s svojim pristopom znatno ojačili tamkajšnjo petorko.

V tako močni konkurenci ekipa iz Brindisija ni imela nikoli izgledov do uspeha in se je zato morala zadovoljiti s podrejeno vlogo.

Gira, Goriziana in La Spezia bodo v prihodnji sezoni igrale v prvi ligi. Zdaj se veselijo uspeha, vendar jim ta nalaga mnogo novih dolžnosti. Te naloge so še težje posebno sedaj po zadnjih določilih vodstva košarkarske zveze. Na svojem zadnjem zasedanju je namreč vodstvo zveze odločilo, da se iz sedanjih štirinajstih število prvoligaških ekip skrči na dvanajst. Končno so tudi najvišji forumi spoznali, da ni v Italiji toliko kvalitetnih ekip, da bi omogočale tako število prvo ligo. Zato se je odločilo za vrnitev na stare pozicije.

Da bi omogočili skrčenje sodelujočih klubov, bodo v prihodnji sezoni izpadle iz prvoligaškega tekmovanja kar štiri ekipe: zato bo borba za obstanek dokaj ostra ter se bo vnela med direktnimi interesenti že v prvih kolih.

KONCNA LESTVICA

GORIZIANA	6	5	1	458	401	11
Gira Bologna	6	4	2	476	378	10
La Spezia	6	3	3	397	387	9
Liber. Brindisi	6	0	6	316	472	6

I. P.

Živinozdravnik svetuje

(Nadaljevanje s 3. strani)

Umno krmi tisti, ki daje manj lucerne in doda suhih pesnih rezancev in druge škrobnate krme. Tako dobi za tretjino več mleka. Sedaj si pa oglejmo tabelo s krmno vrednostjo zelenih ali sočnih krmil:

V 1 KG KRMILA SO:

	suš ina kg	prebavljive beljakovine dkg	škrobne vrednosti dkg
Zelena trava			
pred cvetjem	0,25	1,5	13
po cvetju	0,30	1,2	9
Črna detelja			
v polnem cvetju	0,20	1,7	9
Lucerna			
v začetku cvetja	0,25	2,5	9
Zelena koruznica ali pitnik	0,17	0,6	8
Listje krmne pese	0,10	1,2	7
Deteljina z večino trav, zelo mlada	0,15	3	10

Pri računanju krmnega obroka pa moramo vedeti, da krava potrebuje od 16 do 20 kg sušine. V posameznem krmnem obroku ni dovolj sušine, žival ne bo imela občutka sitosti! V primeru pa, da krave krmimo z repo (kar se bo zgodilo pozneje), pa jim ne smemo dajati več kot 12 kg repe na dan v nasprotnem primeru, bo mleko, ki nam ga bodo dale krave, imelo grenak okus!

Dr. D. R.

ANTON PAVLOVIČ ČEHOV:

Maščevanje kramarske duše

Lev Savič Turmanov, vrl malomeščan z lepim premoženjem, mlado ženo in solidno plešo, je nekoč pri nekem prijatelju kartal. Ko je zgubil toliko, da mu je pot oblival čelo, mu je nenadoma šinila v glavo misel, da že dolgo ni pil vodke. Vstal je in se po prstih odmajal med igralnimi mizami v okrepčevalnico. Lev Savič si je natočil čašico, popil vodko in namršil obraz v bolesten izraz. Toda v naslednjem trenutku je slišal izza stene glas:

«Dobro, dobro...» je dejal veder ženski glas. «Toda kaj naj bi to bilo?» — Moja žena, — je Lev Savič takoj spoznal svojo boljšo polovico. Toda s kom neki govori?

«Kadar hočeš, dušica...» je odgovoril za steno globok, sočen bas.

«Danes ne bi šlo, jutri sem ves dan zaposlen...»

«To je Dehtjarev!» je spoznal Turmanov v basu enega svojih prijateljev. «Torej tudi ti, Brut! Mar je res ujela tudi njega? Kako nenasitna, neugnana ženščina! Niti enega dneva ne more preživeti brez romana!»

«Da, jutri sem zaposlen,» je nadaljeval bas. «Ce hočeš, mi napiši jutri nekaj vrstic. Zelo me bo veselilo... Toda najino korespondenco morava nekako urediti. Najti morava nekakšno sredstvo. S pošto ne gre nič kaj dobro. Ce ti pišem, lahko tvoj puran prestreže pismo pismonoši; če pa mi pišeš ti, prejme pismo moja žena v moji odsotnosti in ga zatrdno odpre.»

«Hm, kako naj torej urediva to zadevo?»

«S slom tudi ni mogoče pošiljati pisem, kajti tvoj brundač gotovo drži služkinjo in slugo na kratko. Sicer pa bi rad vedel, kaj počenja. Ali karta?»

«Da. In pri tem pa butec vedno izgublja.»

«No, tedaj ima pač srečo v ljubezni,» se je zasmejal Dehtjarev.

«Srček, nekaj sem si izmislil... Jutri, natanko ob šestih, ko se vrnem iz pisarne, pojdem skozi mestni park, kjer moram govoriti z inšpektorjem. Poskusi torej dušica, se pred šesto — ne pozneje — položiti listek v marmorno vazo na levi strani stare vinske trte. Veš?»

«Vem, vem...»

«To je poetično, skrivnostno in novo. In niti tvoj vampež, niti moja boljša polovica ne bosta ničesar izvedela o tem. Si razumela?»

Turmanov je popil še eno vodko in se vrnil k igralni mizi. Novica, ki jo je pravkar izvedel, ga ni presenetila ne razkačila. Časi, ko je besnel, rohnel, klel in celo pretepal ženo, so bili že zdavnaj minili. Že zdavnaj je bil pokopal sleherno upanje, vendar mu je bilo neprijetno, in izrazi kakor puran, brundač, vampež in tako dalje, so žalili njegovo samoljubje. Cim bolj je razmišljal o tem, tem bolestneje je čutil žalitev...

Po prihodu domov je bil Turmanov razkačen in nezadovoljen. Morda bi bil vse to še nekako prenesel in pozabil, toda klepetanje njegove žene in njeno smehljanje ga je vsak trenutek spomnilo na «purana», «brundača», «vampeža».

Oklofutati bi bilo treba tega smrkavca, je pomislil, javno bi ga kazalo osmešiti. In pomislil je, da bi bilo zdaj dobro premlatiti Dehtjareva, ali pa ga v dvoboju počiti ko vrabca.

Turmanov je dolgo hodil po sobi sem in tja in se naslajal nad takšnimi načrti. Iznenada je obstal in se udaril po čelu.

«Jo že imam! Bravo!» je vzkliknil in obraz mu je zažarel od zadovoljstva.

Po dolgem razmišljanju je sedel k mizi in napisal s svoji prav nič podobno pisavo in z mnogimi pravopisnimi napakami tole:

«Trgovcu Dulinu!

Gospod!

Ce danes, 12. septembra ne bodo položeni v marmor v mestni park na levo od vinske trte 200 rubljev, boste umorjeni in vaša galanterijska trgovina zleti v zrak.»

«Dobro izmišljeno, kajne?» je zamrmral in si pomel roke. «Seveda se bo kramarska duša zbala in takoj obvestila policijo. Policaji bodo okrog šestih skriti v grmovju in če pride falot po pismo, ga bodo zgrabili... No, to se bo ustrašil! Preden bo zadeva pojasnjena, bo imel dovolj časa, da se bo nasedel in naklepetal z zobmi... Imenitno!»

Lev Savič je sam odnesel pismo na pošto. Spal je z mirnim nasmehom na ustih in tako sladko, kakor že dolgo ne.

Okrog šestih zjutraj se ni mogel več premagovati. Odhitel je v mestni park, da bi na svoje oči užival obupni položaj svojega sovražnika.

Previdno se je priplazil prav do stare vinske trte in se skril v bližini za grmovje. Njegova nestrpnost ni poznala meje. Točno ob šestih je prišel Dehtjarev. Fant je bil očividno zelo dobre volje. Požvižgaval je nekaj predse in kadil cigareto.

«Zdaj boš pa takoj spoznal ‚purana' in ‚vampeža'! Le čakaj,» je mislil Turmanov zmagoslavno.

Dehtjarev se je približal vazi in malomarno posegel z roko v njo. Turmanov se je dvignil na prstih in ga kar požiral z očmi... Fant je privlekel iz vaze vazitek, ga pogledal od vseh strani in začudeno skomignil z rameni. Potem ga je počasi odvil, spet skomignil z rameni in napravil sila presenečen obraz: v zavitku sta bila dva bankovca po sto rubljev.

Dolgo je Dehtjarev opazoval bankovca. Naposled je zmajal z glavo in ju spravil v žep, rekoč: «merci».

Nesrečni Lev Savič je slišal ta «merci».

Zvečer je stal pred Dulinovo izložbo, žugal s pestjo napisani tabli in mrmral ogorčeno:

«Figar! Kramarska duša! Bedno niče!»

Jutri pričnemo objavljati ponatis knjige

OD MAREZIG DO MADRIDA

ki jo je napisal JOŽE VERGAN, doma iz Istre. Avtor je bil kot 17-letni mladenič priča upora v Marezigah, pozneje pa je šlo njegovo življenje po poti vseh svobodoljubnih preganjancev: skozi fašistične ječe in ilegalo po raznih državah do borb v Španiji in pozneje partizanstva v Franciji.

RALPH URBAN:

IDEALIST

Ko se je milijonarjeva hči Evelynn nasitila sladkega življenja, se je ločila od filmskega igravca Cherryja Brandyja. Nato je napravila izlet na mehiško mejo, ker je slišala, da živijo o Riu Grande idealisti, ki ljubijo samo ženske in grenko življenje. Takšnega moškega je hotela Evelynn podariti sami sebi za petindvajseti rojstni dan. Ko je prispela s svojim avtom v Soreville, se je ustavila pred nekim možakarjem, ki mu je iz ust visela cigara, za pasom pa sta mu tičali dve pištoli.

— Hallo, boy, — mu je zaklicala Evelynn, — potrebujem vodnika. Sto dolarjev dnevno!

— O kay! — je vzkliknil možakar. — Ampak samo zato, ker imate lepe oči. Ime mi je Ted. Kam vas naj odvedem?

— Najprej v kak hotel, — je odgovorila Evelynn. — Zvečer pa hočem nekaj doživeti. Kaj mi lahko svetujete?

— Hm, — je zamrmral Ted. — Pri metodistih govori novi duhovnik, v Smithovem salonu pa vsak večer poka...

— Well, — je skenila Evelynn. — Pri Smithu bova proslavila moj rojstni dan.

Sedela sta tik ob glasbi in pila whisky.

— Zrak se gosti, — ji je pojasnil Ted, ko sta dva gentlemena pričela tuliti drug na drugega. — Pri baru prežijo Rdeči John in njegovi prijatelji, ob zidu na drugi strani pa sedi Grbavi Bill s svojimi pajdaši. Mislim, madame, da bi vas moral spremiti ven.

To je tudi storil. Komaj sta prišla do vrat, so že pričeli leteti po zraku stoli, mize in nekaj ljudi. Vodnik je stal pri vratih in opazoval bitko v krčmi. Evelynn, ki se je skrila za njegov hrbet in rahlo drhtela, je sklenila, da bo preizkusila tega mladega moža.

— Ted, — mu je zaklicala na uho, — ali imate dobre živce?

— Živce? — ji je zavpil Ted nazaj. — Kaj je to? Je kaj v zvezi s televizijo?

— Ne, — je zavpila Evelynn, — ampak pri mizi sem pozabila svoje rokavice. Ali se mi jih upate prinesti?

— A tako, rokavice! Ce je samo to in nič drugega...

Korak za korakom je šel skozi točo krogel tja in nazaj in se vrnil z rokavicami.

— Ted! — je vzkliknila Evelynn in se mu obesila na vrat. — Ali hočeš postati moj mož?

— Morda, — je odgovoril Ted, morda bova še nocoj dobila kakšnega duhovnika.

Po hitroviti poroki se je mladi par napotil v edino hotelsko sobo v mestu.

— Ted, — mu je šepnila Evelynn in se privila k njemu, — ti si pravi idealist!

— Kaj pa je to? — se je zanimal Ted.

— To je mož, — mu je pojasnila Evelynn, — ki se ne boji niti smrti, kadar je treba kakšni ženi izpolniti kakšno željo. Mož, kakršen si ti, Ted! Tvegal si svoje življenje, da bi mi prinesel rokavice.

— A tako, — je odmahnil Ted, — to pa ni bilo nič nevarno. Veš, jaz dolgujem mnogo denarja Johnu in Billu in vsem drugim. Ker pa so se razširili po mestu glasovi, da me je nekakšna prismojena milijonarka najela za sto dolarjev dnevno, so vsi ti bratci vražje pazili in streljali mimo mene, da me ne bi zadeli, ker bi potem propadel tudi njihov denar.

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6 - II. TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA GORICA: Ulica S. Pellico 1-II, Tel. 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV FRANČIŠKA št. 20 — Tel. št. 37-338 — NAROČNINA: mesečna 650 lir — Vnaprej: četrtletna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir — FLRJ: v tednu 20 din, mesečno 420 din — Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3 - I, telef. 21-928, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14 603-86 — OGLASI: Cene oglasov. Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 100, finančno-upravni 150, osmrtnice 120 lir. — Mali oglasi 30 lir beseda. — Vsi oglasi se naročajo pri upravi. — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst